Notariaat magazine

maandelijks informatie- en opinieblad voor en over het notariaat

maart 2018
editie 2, jaargang 18

Margreeth Kloppenburg:

‘Beroepseer vraagt om hard werken en enorm veel ambitie’

6 Kritiek op benoemingsprocedure tot notaris

22 Hybride veiling is goed voor opbrengst

33 *Nieuw!* Feuilleton-strip *Het olografisch testament*

Sdu oprecht de beste keuze

KNB 175 JAAR Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

AKSOS

- Administratie
- Salarissen
- Belastingen
- Rapportages
- Accountancy
- Advies

H.R. de Velde Harsenhorst FA
drs. K. de Lange AA

AKSOS
Financial Services

Voor notariaat en advocatuur...
...flexibiliteit in capaciteit

Groningen - Leeuwarden - Zwolle
www.aksos.nl - afs@aksos.nl - Tel. 038-4524280

DÉ VERZEKERINGSSPECIALIST VOOR NOTARIAAT EN ADVOCATUUR

Ron Borgdorff is verzekeringsspecialist voor notarissen, advocaten en vrijgevestigde juristen. Ron kent de specifieke risico's van deze juridische beroepsgroepen. Met ruim 25 jaar ervaring staat hij borg voor een persoonlijk, gedegen advies op maat en korte lijnen.

U wilt een financieel adviseur met verstand van úw zaken?

Neem contact op voor een afspraak.
Bel 033-20 35 000 of mail naar
ron@ronborgdorff.nl

WWW.RONBORGDORFF.NL
van Boetzelaerlaan 24H
3828 NS Hoogland

RON BORGDORFF
FINANCIEEL ADVISEUR VOOR NOTARIAAT & ADVOCATUUR

ADVISEUR IN NOTARIAAT & ADVOCATUUR RUIM 25 JAAR

VERZEKERINGEN ZOWEL ZAKELIJK ALS PARTICULIER OA: BEROEPS- EN BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID • GELD- EN FRAUDE • ARBEIDSONGESCHIKTHEID • RECHTSBIJSTAND • RECONSTRUCTIE

ETL® BNA

ACCOUNTANTS EN ADVISEURS

ALS BRANCHE-ACCOUNTANT VOOR NOTARIAAT EN ADVOCATUUR BENT U BIJ ONS AAN HET JUISTE ADRES VOOR

// JAARREKENING EN BOEKHOUDING
// FISCALE AANGIFTEN EN ADVIES
// P&O ADVIES EN SALARISADMINISTRATIE
// BEDRIJFSVERGELIJKING
// ONDERNEMINGSPLANNEN
// FUSIE EN OVERNAME

Uw klanten komen tegenwoordig niet alleen uit Nederland. Door de samenwerking met ETL kunnen wij u buiten de grenzen van Nederland ook van dienst zijn. Waar onze kennis ophoudt, kunnen wij u in contact brengen met een partner-kantoor in het buitenland, waarbij u de kwaliteit kunt verwachten die u ook van ons gewend bent. Zo kunnen wij u nog beter van dienst zijn.

BUREAU NOTARIAAT & ADVOCATUUR

ACCOUNTANCY EN ADVIES IS ONS TERREIN ADVOCATUUR EN NOTARIAAT IS UW DOMEIN

OUDE UTRECHTSEWEG 28, 3743 KN BAARN
POSTBUS 1008, 3740 BA BAARN
T 035 693 64 44
E INFO@ETL-BNA.NL - WWW.ETL-BNA.NL

Notariaat
magazine

editie 2, maart 2018

6

20

22

4 Nieuws
11 Column Nora van Oostrom-Streep
12 ECH 4.0
14 Nieuwe kustvaarder Western Rock
17 Kanocolumn
18 Notaris en meer: Marco Stout
24 En verder: Ines van Dijk
26 Specialisten
29 Column Nick van Buitenen
31 KNB-nieuws
33 *Nieuw!* Feuilleton-strip *Het olografisch testament*
36 Tuchtrecht
38 Personalia

'In de zaal zitten uiteindelijk toch de beste kopers'

6 Kritiek op benoemingsprocedure tot notaris

Een kandidaat-notaris die de ambitie heeft om notaris te worden, moet beschikken over een gezonde dosis geduld. Behalve het jarenlange voortraject moeten de kandidaten rekening houden met een benoemingsprocedure van soms ruim een jaar. Veel notarissen die het traject hebben doorlopen, vragen zich dan ook af of dat nou niet sneller had gekund.

20 Beroepseer vraagt om hard werken en enorm veel ambitie

Kun je fraude voorkomen door te appelleren aan de beroepseer? Ja, want je bent niet domweg bezig met het toepassen van regels, maar je beziet de essentie van de regel in de bredere context, zeggen Margreeth Kloppenburg en Thijs Jansen van de Stichting Beroepseer. Zij stelden onlangs een bundel samen over de beroepseer van accountants.

22 Hybride veiling is goed voor opbrengst

Het gaat goed met de gedwongen openbare verkoop. Dat komt door de krappe huizenmarkt en door de introductie van de hybride veiling, waarbij gelijktijdig via zaal en internet wordt geboden.

Op de cover

Margreeth Kloppenburg schreef een boek over de beroepseer bij accountants. Op p. 20 trekt zij parallellen met het notariaat.

Blockchain als alternatief voor derdengeldrekening

ONDERNEMEN

ABN Amro heeft blockchain omarmd. De bank begint samen met aandelenbeurs Nxchange een pilot met blockchainrekeningen. Als alles goed verloopt, wil de bank dit product nog dit jaar op de markt brengen. De blockchainrekening moet een alternatief vormen voor de derdengeldrekening.

Bedrijven die geld moeten beheren, bijvoorbeeld notariskantoren die tijdelijk de koopsom van een woning krijgen, storten dat geld nu nog op een derdengeldrekening. Op die manier heeft een mogelijk faillissement van een notaris geen

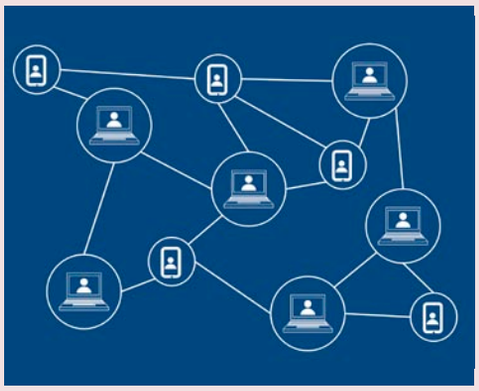

invloed op dat geld. Het nadeel is dat het geld van alle klanten op één rekening terechtkomt. Daar komt veel administratie bij kijken, want toezichthouders moeten op de hoogte gehouden worden van de bedragen per klant.

Via de ABN Amro is het straks mogelijk om voor elke individuele klant een eigen blockchainrekening te openen. Dat zorgt voor een eenvoudigere administratie.

De klanten van Nxchange zijn de eerste gebruikers van de nieuwe blockchainrekeningen. Zij kunnen op elk gewenst moment controleren waar hun geld zich bevindt en wat de status is van een transactie. Het voordeel voor Nxchange is dat het geen aparte derdengeldrekeningen meer nodig heeft bij een notaris of advocaat om geld of aandelen in onder te brengen. Financiële tussenpersonen zijn niet meer nodig. •

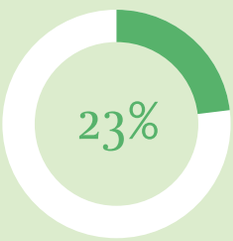

Het aantal inschrijvingen in het levenstestamentenregister is in 2017 met 23 procent gestegen ten opzichte van een jaar eerder. Het ging in 2017 om 112.688 inschrijvingen. Vooral in Noord-Brabant was het levenstestament populair: 21.774 inschrijvingen. In Flevoland bleef de teller steken op 2.030. In vergelijking met 2016 steeg het aantal gepasseerde levenstestamenten met 27 procent. Het verschil met het aantal inschrijvingen valt te verklaren doordat het niet verplicht is om een levenstestament in het register in te schrijven. •

Zoektocht naar startups in juridische sector

ONDERNEMEN

De organisatie van de Legal Tech Startup Awards is op zoek naar jonge ondernemers met innovatieve ideeën voor de juridische sector. Volgens Dutch Legal Tech kloppen die momenteel regelmatig zonder succes aan bij juridische kantoren omdat die nieuwe technologie als een te groot risico zien. Startups die een echte verbetering bieden in de werkwijze of dienstverlening in de juridische sector kunnen zich nog tot 31 maart opgeven voor de awards via de website www.legaltechstartupawards.nl. De beste deelnemers krijgen de kans om op PLEIT, een groot ICT-evenement voor de juridische sector, hun ideeën te pitchen voor honderden bezoekers. •

Makelaarsland voor 90 procent in handen ING

WONINGMARKT

ING heeft een belang van 90 procent genomen in makelaarsorganisatie Makelaarsland. Met de overname wil de bank onder meer de eigen woondiensten uitbreiden. Makelaarsland is in 2005 opgericht door Jeroen Stoop en is dankzij een app en een digitaal platform een grote speler in de internetmakelaardij. De organisatie begeleidde afgelopen jaar bijna 6.000 woningverkopen. Makelaarsland, waarvan Stoop de overige 10 procent van de aandelen in handen houdt, blijft als een zelfstandige en onafhankelijke partij opereren. •

‘Ik ga niet weglopen voor het feit dat wij het prettig vinden om een goed vestigingsklimaat te hebben, maar dan wel voor reële bedrijven en niet meer voor doorstromers.’

Staatssecretaris Menno Snel van Financiën in *Trouw* over belastingafspraken voor bedrijven.

‘Afhankelijk van gedrag notaris’

Nationale Notaris gaat de circa vijftig aangesloten notariskantoren strenger controleren op tuchtmaatregelen. De aanleiding is het faillissement van Nationale Notaris Alkmaar en de schorsing van notaris Voorwinde, die ook bij de landelijke keten was aangesloten. Peter van de Vossenberg, directeur van Nationale Notaris, legt uit wat er gaat veranderen.

Hoeveel invloed hebben jullie op de aangesloten kantoren?
‘We hebben nul invloed. Hadden we het soms maar. Wij zijn heel erg afhankelijk van hoe de notaris zich gedraagt. Nationale Notaris is een marketingformule waarbij we akten volledig voorbereiden in het zaaksysteem van de notaris. Kortom, wij brengen volledig afgewerkte dossiers aan bij de met ons samenwerkende notarissen, die daardoor efficiënter kunnen werken. Met de aangesloten notariskantoren hebben we een open samenwerkingsovereenkomst. Dat betekent dat wij op elk moment de samenwerking kunnen stoppen, maar zij ook.’

Hoe controleerden jullie de kantoren tot nu toe?
‘Wanneer wij op het punt stonden een samenwerking aan te gaan, checkten wij het Register notariaat of de betreffende notaris altijd binnen de regels had gewerkt. Zo niet, dan namen we contact op met de notaris en vroegen we om uitleg. Een aantekening in het Register betekent immers niet per definitie dat de notaris slecht is. Op basis van het gesprek bepaalden we of we de samenwerking aan zouden gaan.’

Wat is er nu veranderd?
‘Als een notaris geen enkele berispring heeft gekregen, gaan we, net als eerder, de samenwerking aan. Maar is er wel een aantekening, dan doen we dat niet meer. Recent hebben we om die reden een kantoor geweigerd. Ook gaan we elke drie maanden controleren of de bij ons aangesloten kantoren in die afgelopen maanden een aantekening hebben gekregen. Als dat zo is, stoppen we met de samenwerking. We hebben enorm van de twee affaires geleerd. De goede naam van onze formule is van wezenlijk belang.’

Hoe ver willen jullie nog uitbreiden?
‘Met tussen de vijftig en zestig kantoren hebben we een prima dekking. Nieuwe notarissen zijn uiteraard van harte welkom. Maar als we een verzoek krijgen van een notaris uit een stad waar we al vertegenwoordigd zijn, overleggen we eerst met het kantoor dat al bij ons aangesloten is. We werken immers intensief samen met “onze” kantoren.’

PSD2: meekijken op de betaalrekening

PRIVACY

PSD2 is de nieuwe Europese richtlijn voor het betalingsverkeer van consumenten en bedrijven. Over enkele maanden wordt de Nederlandse wetgeving aangepast om aan deze richtlijn te voldoen. Vanaf dat moment moeten banken, als de consument daar toestemming voor geeft, een derde partij toegang geven tot de betaalrekening. Brussel verwacht dat door het vrijgeven van de betalingsmarkt voor innovatieve nieuwkomers de kosten van het betalingsverkeer zullen dalen. De keerzijde is, dat dit kan leiden tot nieuwe gevallen van fraude omdat er meer partijen toegang krijgen tot de rekeninginformatie. De Nederlandsche Bank roept consumenten en bedrijven op om extra alert te zijn en geen pincode te geven aan de nieuwe betaaldiensten. Wel is er voor het gebruik daarvan bijvoorbeeld een wachtwoord en een inlogcode nodig. •

Aantal verkochte woningen daalt flink

WONINGMARKT

Het Kadaster registreerde in januari 16.035 verkochte woningen: een daling van 3,1 procent ten opzichte van dezelfde maand in 2017. Ook in vergelijking met december 2017 daalde de verkoop flink: 39,2 procent. Die maand veranderden er 26.398 woningen van eigenaar. Ten opzichte van januari 2017 zijn er een jaar later vooral minder appartementen verkocht: het Kadaster registreerde een daling van 6 procent. Wel zijn er grote regionale verschillen. In Limburg steeg het aantal verkochte woningen in januari dit jaar, ten opzichte van een jaar eerder, nog met 16,3 procent. In Zuid-Holland was de grootste daling: 6,9 procent. •

Scheiden zonder schade voor kinderen

FAMILIERECHT

Na de scheiding moet er meer oog zijn voor het kind. Daarom presenteerde het Platform Scheiden zonder Schade op 22 februari de rapportage ‘Scheiden… en de kinderen dan?’. Daarin staan concrete acties en oplossingen om schade bij kinderen bij scheiding te voorkomen. André Rouvoet, voorzitter van het platform, pleit voor een steunfiguur voor het kind, een scheidingsloket bij de gemeente en een alternatieve scheidingsprocedure bij de rechter. Afgevaardigden van vele disciplines, van advocatuur tot hulpverlening en van gemeente tot kinderbescherming, hebben geholpen bij het samenstellen van het rapport. De bevindingen zijn overhandigd aan de ministeries van Rechtsbescherming en Volksgezondheid, Welzijn en Sport. •

Kritiek op benoemingsprocedure

De notaris wacht op antwoord

Een kandidaat-notaris die de ambitie heeft om notaris te worden, moet beschikken over een gezonde dosis geduld. Behalve het jarenlange voortraject moeten de kandidaten rekening houden met een benoemingsprocedure van soms ruim een jaar. Veel notarissen die het traject hebben doorlopen, vragen zich dan ook af of dat nou niet sneller had gekund.

TEKST Martijn Rip | **BEELD** Truus van Gog

Niet alleen Helma Bokhorst zat in onzekerheid, ook haar collega's bij B&L Notarissen in Broek op Langedijk. Zij zou een andere notaris van het kantoor opvolgen, maar de kans bestond natuurlijk dat zij de procedure niet zou doorkomen. En dat zou misschien ook het ontslag van het personeel betekenen. Uiteindelijk is alles goed gekomen, maar zij en haar collega's zaten wel ruim een jaar lang in spanning.
'Vooral voor de buitenwereld is het vreemd', vertelt Bokhorst. 'Je bent lang kandidaat-notaris geweest, je hebt vaak waargenomen, maar toch duurt het zo lang voordat wordt besloten of je iemand wel of niet mag opvolgen.' En zij is niet de enige die de procedure lang vindt duren, zo bleek in januari tijdens de jaarlijkse bijeenkomst voor pas benoemde (toegevoegd) notarissen bij de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). De een vond de hele procedure nogal bureaucratisch aanvoelen, de ander baalde van de slechte communicatie gedurende het proces. Wat ook niet altijd op evenveel begrip kon rekenen: het moeten inleveren van papieren documenten in viervoud.

HOUDBAARHEIDSDATUM

De grootste ergernis is echter de lange wachttijd na het inleveren van het ondernemingsplan bij de Commissie voor Deskundigen (CvD). Ook bij Bokhorst bleef het lang stil. 'Maar dat kwam van twee kanten. Als ik zelf had gebeld, had ik misschien meer informatie gekregen. Ik kreeg een ontvangstbevestiging en vijf maanden later een akkoord. Je kunt in die tijd niet verder.'
De beperkte 'houdbaarheidsdatum' van sommige benodigde documenten levert ook problemen op. 'De persoonstest verliest na zes maanden zijn geldigheid. Het is duur om die opnieuw te doen, dus hoopte ik dat alles snel genoeg ging. Ook de Verklaring Omtrent het Gedrag heeft een beperkte geldigheid. Daarom moet alles compacter', vindt Bokhorst.

ONDERNEMINGSPLAN

Een ander punt van kritiek is dat notarissen nauwelijks feedback krijgen op hun goedgekeurde ondernemingsplan. 'Ik had verwacht dat er meer sturing zou zijn wat betreft het ondernemerschap', kijkt Wesley Harris, werkzaam bij NVA Notaris, terug. 'Ik heb niet veel op mijn ondernemingsplan terug gehoord. Er zijn ook geen kritische vragen gesteld. Ik kreeg alleen een briefje dat ze geen bezwaren hadden. Het duurde bovendien erg

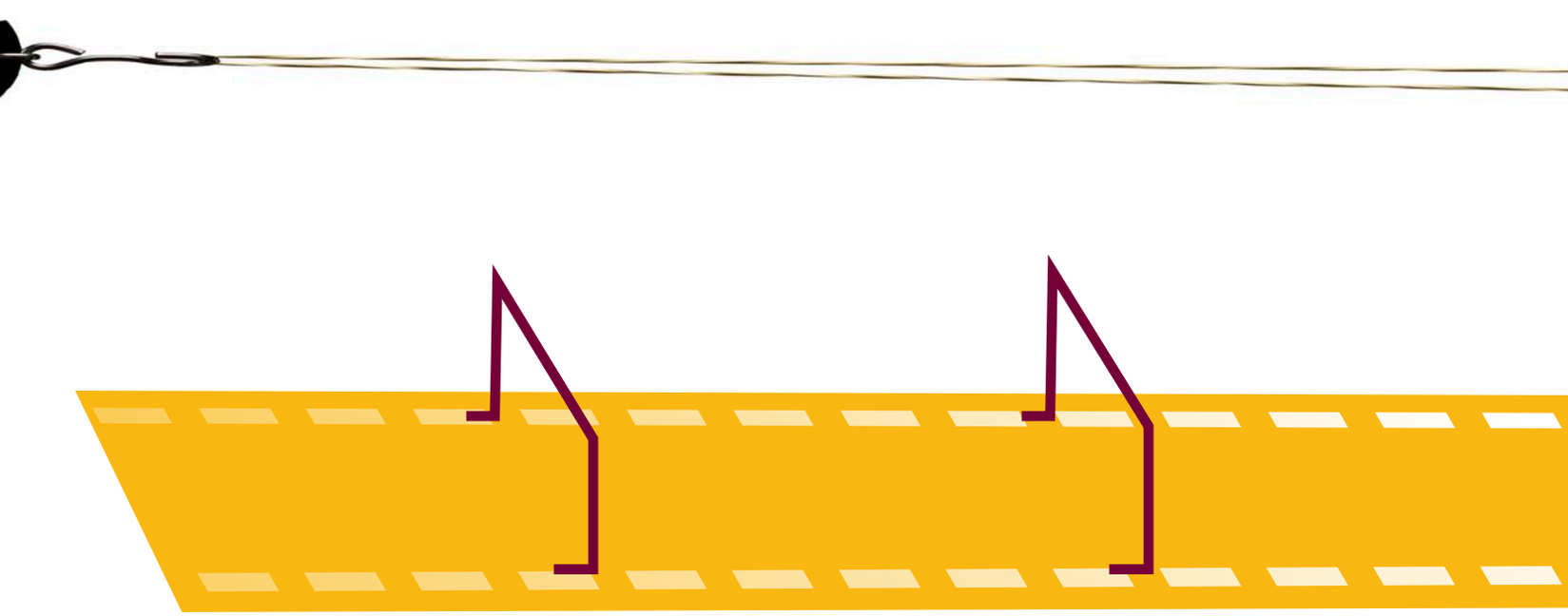

‘De procedure moet terug naar de tekentafel’

lang voordat er antwoord kwam.’
Ook Paul Kok (Lingewaerd Notarissen te Huissen) kreeg geen enkele terugkoppeling op zijn ondernemingsplan. ‘Ik vraag me ook af hoe goed ernaar wordt gekeken. Ik weet van iemand waarbij de cijfermatige onderbouwing niet aansloot bij het ondernemingsplan. Toch werd dat plan goedgekeurd.’ Wiebe Dijkstra (Hekkelman te Nijmegen) zou het liefst zien dat iemand echt in de cijfers duikt en vraagt hoe de notaris in spé het een en ander voor zich ziet. ‘Dat zou veel beter zijn. Of een contactmoment met het Bureau Financieel Toezicht (BFT) of andere notarissen om het door te nemen, waarbij met name uitleg wordt gevraagd over de levensvatbaarheid van de onderneming.’
‘Er zijn richtlijnen wat je allemaal in het ondernemingsplan moet opnemen en welke bijlagen je moet voegen’, vervolgt Kok. ‘Er staat informatie in die het BFT al heeft’, vult Dijkstra aan. ‘Zoals de jaarrekening van het kantoor. Het is dan ook een enorm pakket, vuistdik. Onze vraag is, wat is daar zinvol aan?’
Beide notarissen hebben het idee dat wat betreft het ondernemingsplan vooral met een afvinklijst wordt gewerkt, waarna het plan wordt goedgekeurd als alle onderdelen erin staan. ‘Maar het maakt heel wat uit of het gaat om een eenmanskantoor, een kantoor op de Zuidas of een middelgroot kantoor’, stelt Dijkstra vast. ‘Iedereen wordt nu over een kam geschoren.’ Kok komt tot dezelfde conclusie. ‘Kijk naar de goodwill, dat wat je moet betalen voor het bedrijf *an sich*, de naamsbekendheid. Een eenmanszaak heeft veel minder goodwill dan een bedrijf als Hekkelman. Bij een eenmanszaak is de goodwill voor een groot deel persoonsgebonden. Het is raar dat dit op dezelfde manier wordt berekend en dat dezelfde richtlijnen gelden voor alle soorten notariskantoren. Het is te gek voor woorden dat dit niet individueel wordt bezien.’ Hij zou daarom graag zien dat er meer transparantie is over wat er door de commissie wordt bekeken.

NOSTRADAMUS

‘En ik ben Nostradamus niet’, vervolgt Kok. ‘Ik moet een vijfjarige prognose van de financiën inleveren. En dat per kwartaal uitsplitsen. Ook privé. Ik pak soms nog weleens mijn prognose erbij. Ik ben benoemd in 2014, in de crisis. Toen lieten we vastgoed links liggen. Stijging zochten we op andere vlakken. Nu zie je dat ook het vastgoed stijgt. Een prognose maken is prima en nuttig, maar niet per kwartaal voor vijf jaar.’
Over de persoonstoets zijn ze allebei positief. ‘Die is buitengewoon nuttig’, vervolgt Dijkstra. ‘Je krijgt dilemma’s voorgelegd die uitgebreid worden behandeld. Dat was ook leuk om te doen.’ Kok pleit er voor om de toets naar voren te halen. ‘Als blijkt dat je een ruggengraat van rubber hebt, dan is dat jammer. Dan moeten

▶▶

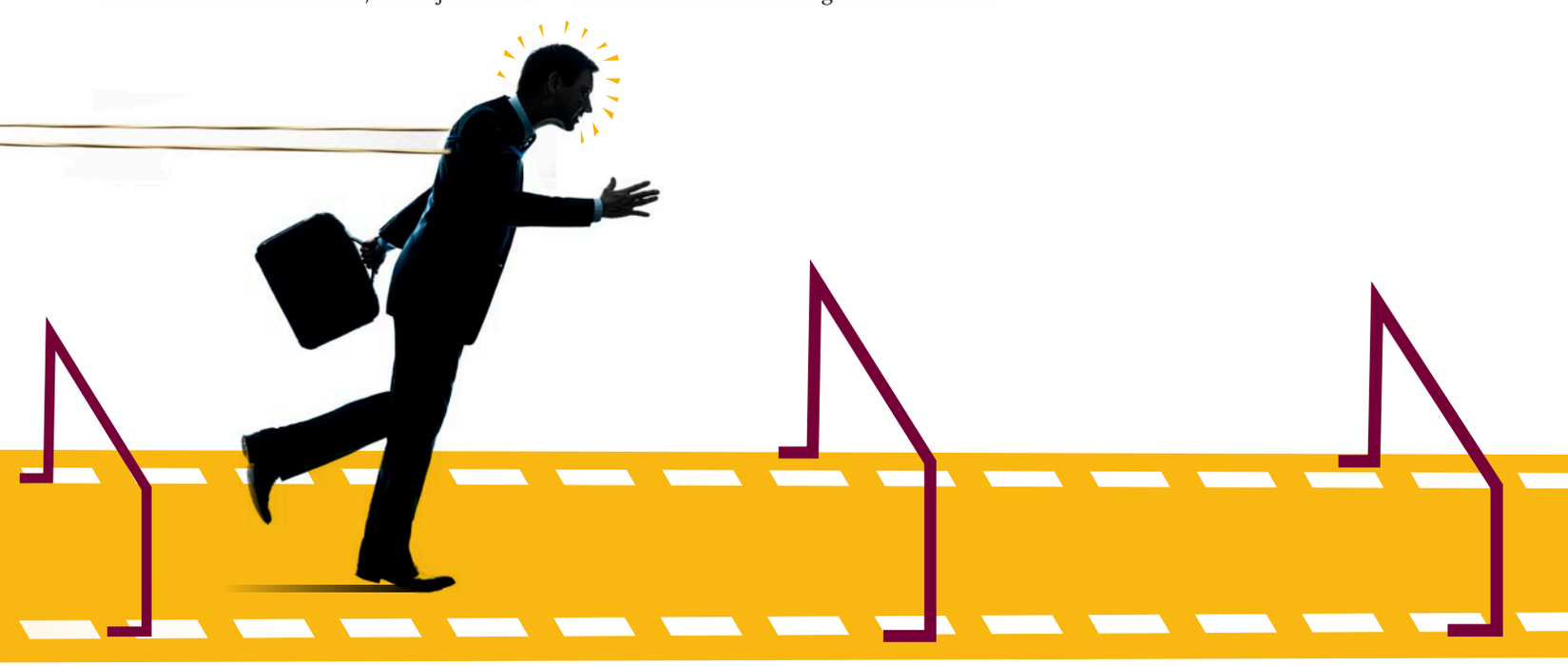

ze zeggen, het plan zag er goed uit, maar notaris worden zou ik niet doen.' Bokhorst komt met hetzelfde voorstel. 'Als je niet slaagt voor de persoonstest, hoef je ook niet verder te gaan met een ondernemingsplan.' Daarnaast vindt Kok het apart dat, als iemand niet slaagt voor de test, deze nogmaals mag worden gedaan. 'Ze moeten een hardere lijn trekken als er twijfels zijn of iemand wel stevig genoeg in zijn schoenen staat.' Geen hertest dus.

LACHWEKKEND

De laatste horde die kandidaat-notarissen moeten nemen is het gesprek bij de Commissie Toegang Notariaat (CTN). Volgens Dijkstra is die niet meer van deze tijd. 'Een commissie die je nog eens gaat ondervragen of je integer bent', kijkt Kok terug. 'De relevantie van de vragen vond ik nagenoeg lachwekkend en gevoelsmatig word je als een schooljongetje neergezet.' Voor Dijkstra voelde het als een verhoor. 'Het heeft twintig minuten geduurd. Toen ik buitenkwam dacht ik: "Wat heb ik nou meegemaakt?"'

NIEUWE OPZET

Dijkstra en Kok pleiten alles bij elkaar genomen voor een nieuwe opzet van de benoemingsprocedure. Kok: 'Het proces kan een stuk eenvoudiger, sneller en efficiënter. Een jaar is veel te lang. Daarbij moet het doel van de procedure goed voor ogen worden gehouden: wat willen we hiermee bereiken? Zorg bijvoorbeeld naar aanleiding van het ondernemingsplan en de financiële onderbouwing voor een vragenvuur door een goede accountant die gespecialiseerd is in notariskantoren en notarissen met een voorliefde voor cijfers. Dan moet de notaris in spé zelf kunnen onderbouwen waarom hij of zij zal slagen.'
Daarom komen zij met de aanbeveling om het ondernemingsplan en de cijfers die dit plan onderbouwen te toetsen in een gesprek met deze specialisten. 'En het is goed om de kandidaten een spiegel te laten voorhouden door collega-notarissen', vult Dijkstra aan. 'De procedure moet terug naar de tekentafel. Wij stellen ons bij deze beschikbaar om over een nieuw benoemingstraject na te denken.
Hoe moet het dan wel? Het zou mogelijk moeten zijn om binnen een halfjaar met de procedure klaar te zijn. Je moet er een deadline voor stellen.'
Harris ziet het liefst dat de beide commissies worden samengevoegd. 'Je krijgt dan een breder en langer gesprek. En het lijkt mij verstandig om te spreken met mensen die verstand hebben van het opzetten van een bedrijf'.
Voor veel notarissen is het bovendien nu niet helder welke instantie waarvoor precies verantwoordelijk is. 'Ik moet alle stukken aan de KNB toezenden en ook betalen aan de KNB. Maar die organisatie bemoeit zich kennelijk niet met de procedure', reageert Bokhorst. 'Als je gedurende de procedure belt naar een betrokken instantie, word je doorverwezen naar de KNB. Vervolgens word je door de KNB weer doorverwezen naar de betreffende instantie. Ook op dat punt kan de informatie vooraf wat duidelijk zijn.'

'Ik ben Nostradamus niet'

COMPLEXITEIT

De CvD omschrijft haar taak als het toetsen van de bedrijfseconomische haalbaarheid van een ondernemingsplan. De commissie stelt zich in haar beleving dienstbaar op, laat de CvD weten. De commissie wil niet ingaan op

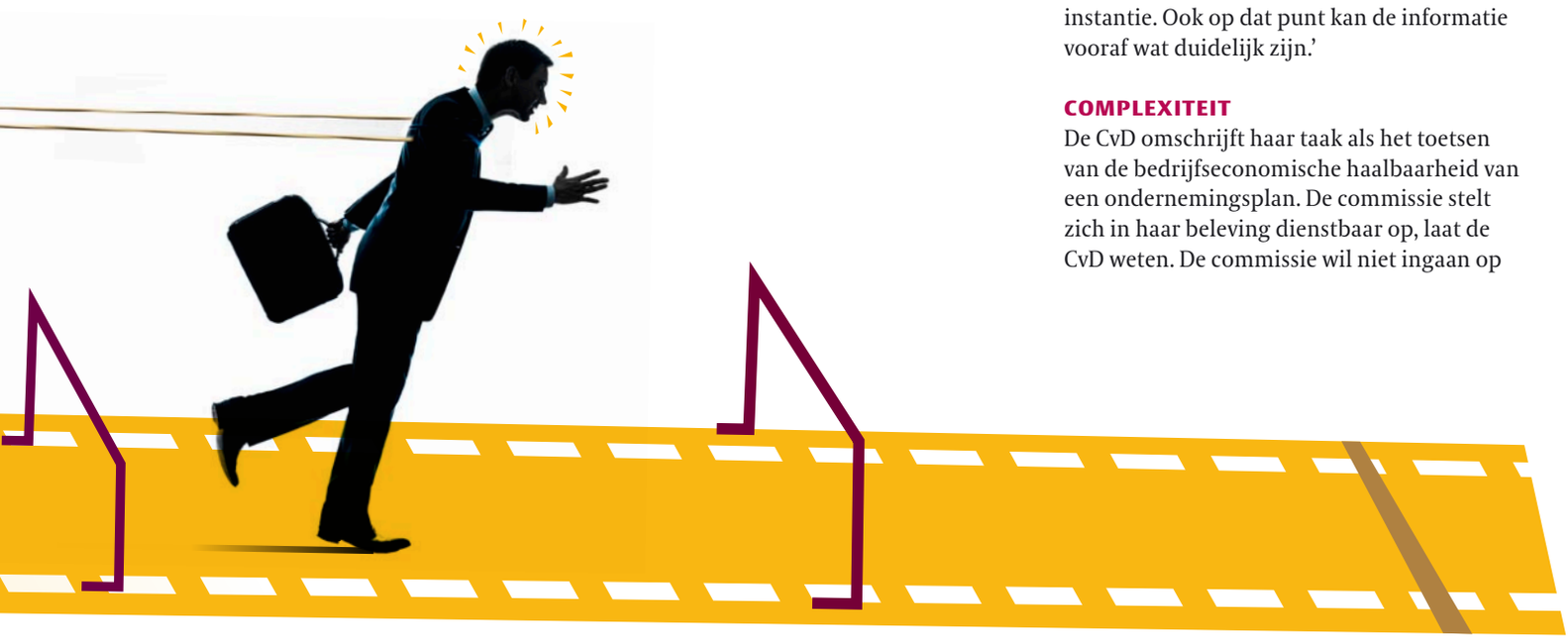

specifieke gevallen, maar reageert in algemene zin. In plaats van het geven van een negatief advies wordt de indiener in de gelegenheid gesteld om het ondernemingsplan aan te vullen als het ondernemersplan onvolledig is. In 79 procent van de gevallen stelt de CvD inhoudelijke vragen naar aanleiding van een ondernemingsplan omdat bepaalde zaken onduidelijk zijn of verzoekt de commissie de indiener om bepaalde zaken aan te passen. Hierbij kan gedacht worden aan de hoogte of de berekening van de goodwill, de koopovereenkomst van de aandelen, de kostenstructuur binnen de resultatenprognose of de zeggenschap binnen de samenwerkingsovereenkomst. Mede afhankelijk van de voortvarendheid waarmee de indiener dit oppakt komt het voor dat een indiener uitstel moet aanvragen voor de behandeling van zijn ondernemingsplan omdat het niet binnen drie maanden kan worden afgewikkeld.
Verder valt het de CvD op dat de complexiteit van de ondernemingsplannen toeneemt. Denk aan notariskantoren in combinatie met diensten-bv's of samenwerkingsverbanden met andere professionals die zich richten op een specifieke markt, maar ook aan complexe structuren en financiële afspraken tussen notariële compagnons onderling. Op de vraag of, en zo ja hoe, de benoemingsprocedure verbeterd moet worden, gaat de commissie niet in.

BUREAUCRATIE

Josien Spanjaart, secretaris van de CTN en werkzaam bij de KNB, herkent de geuite bezwaren. Zij krijgt dit ook terug van kandidaten. 'Het is jammer dat een dergelijk belangrijk benoemingstraject wordt overschaduwd door bureaucratie en dat kandidaten in onzekerheid moeten afwachten. Het is vooral het traject bij de CvD waar de vertraging kennelijk ontstaat. Helaas hebben de CTN noch de KNB daar invloed op. Zowel de CvD als de CTN zijn door het ministerie van Justitie en Veiligheid ingestelde onafhankelijke commissies die losstaan van BFT en KNB.' Spanjaart is het ermee eens dat de werkwijze efficiënter en minder tijdrovend zou moeten verlopen. 'Daarom kunnen vanaf 1 april 2018 de vereiste stukken digitaal en in enkelvoud bij het secretariaat van de CTN aangeleverd worden. Alle stukken die de KNB, waar het secretariaat is gevestigd, reeds in bezit heeft, hoeven niet nogmaals aangeleverd te worden.'

ROTTE APPELS

Over het nut en de noodzaak van de benoemingsprocedure bestaat onder notarissen geen twijfel. De rotte appels moeten er uitgehaald worden. Bovendien blijkt het traject de kandidaten aan het denken te zetten volgens Spanjaart. 'Al bij het schrijven van het ondernemingsplan word je verplicht je te verdiepen in de cijfers van het kantoor, in de structuur, in de werkwijze, in de processen, het personeel en het bestaansrecht.'
De lastige combinatie tussen ondernemer en ambtenaar leidt in de praktijk vaak tot moeilijke dilemma's en soms tot vervelende problemen. 'Dit spanningsveld moet je wel aankunnen. In het gesprek met de CTN dat volgt op het positieve advies bij de CvD, wordt daar nog dieper op ingegaan. Vaak komen onderwerpen aan de orde waarin de kernwaarden van de notaris getoetst worden. Voorafgaand aan het gesprek en het afleggen van de persoonstoets heeft de kandidaat zich over dergelijke onderwerpen moeten buigen. Dit wordt als leerzaam en nuttig ervaren. Er ontstaat bewustwording.'

SAMENVOEGING

Spanjaart is ook van mening dat de samenvoeging van de beide commissies een hele goede zaak zou zijn. 'De gesprekken hierover zijn in 2017 ook veelvuldig gevoerd en in een vergevorderd stadium. Helaas heeft het ministerie deze stap uiteindelijk niet durven zetten, omdat zij bang was dat het wetsvoorstel waarin ook het Kwaliteitsfonds is opgenomen, hierdoor mogelijk risico zou kunnen lopen. De samenvoeging had volgens het ministerie meer voeten in aarde dan van tevoren gedacht. Maar de plannen om samen te gaan, zijn onverminderd aanwezig.' ■

DE BENOEMINGSPROCEDURE:

- De kandidaat-notaris stelt een ondernemingsplan op, stuurt dit met alle vereiste bijlagen naar de Commissie van Deskundigen (CvD) en wacht een positief advies af. Op grond van de bepalingen uit het *besluit ondernemingsplan notaris* geeft de CvD binnen drie maanden na datum van ontvangst een advies af.
- De kandidaat-notaris kan ondertussen een persoonstoets laten afnemen bij psychologisch adviesbureau LTP.
- De kandidaat-notaris verzendt alle benodigde stukken (onder meer de afgelegde persoonstoets, het ondernemingsplan, een positief advies van de CvD en een VOG) aan de Commissie Toegang Notariaat (CTN). Dit gaat vergezeld van een verzoek tot benoeming gericht aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.
- Op grond van de *Wet op het notarisambt* (Wna) en het *reglement werkwijze CTN* brengt de CTN binnen 3 maanden na ontvangst van de vereiste stukken een advies uit aan het ministerie. In die drie maanden vindt er een gesprek plaats tussen CTN en de kandidaat. In het advies wordt door de CTN uitvoerig aandacht besteed aan de benodigde kwaliteiten voor een notaris en worden mogelijke zorg- en aandachtspunten geconstateerd.
- Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft maximaal twee maanden om het besluit met een handtekening van de Koning te bekrachtigen. Na ontvangst van het Koninklijk Besluit kan de kandidaat een datum voor de beëdiging bij de Kamer voor het notariaat in zijn of haar ring aanvragen.

Ik regel straks
de geldzaken van mijn moeder

Dat staat in haar levenstestament

Dat mijn moeder haar wensen goed heeft vastgelegd, geeft haar en ons een gerust gevoel. Zo behoudt zij de regie over haar leven, ook als zij door ziekte of ongeval belangrijke beslissingen zelf niet meer kan nemen. Bovendien biedt het zekerheid aan de mensen die om haar geven. Heeft u al een levenstestament? Raadpleeg de checklist op wievandedrie.nl. Of vraag uw notaris om informatie.

Download de checklist op wievandedrie.nl

Je regelt het bij de notaris

KNB
Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Nora van Oostrom-Streep

Voor wie doen we dit eigenlijk?

De wetenschap dicteert de praktijk

Deze vraag bekroop me bij het lezen van een recente thema-*WPNR*. De verschillende bijdragen, zonder uitzondering van de hand van gerenommeerde specialisten, belichtten allerlei mogelijke perikelen rond vastgoedtransacties. Daarbij ging mijn aandacht met name uit naar de bijdrage rond het faillissement van de koper. De reden daarvan was dat bij Nauta-Dutilh, waaraan ik als adviseur ben verbonden, we net een discussie hadden over de redactie van een *notary letter* en de vraag welke risico's redelijkerwijs moesten (of konden) worden weggeschreven. Bij het lezen van het genoemde artikel zonk de moed me in de schoenen. Hoewel ik goed in de materie zit en de al enkele jaren spelende discussie steeds heb gevolgd, vind ik het steeds lastiger precies te doorgronden hoe het zit, zeker omdat de wetgever zaken niet nadrukkelijk heeft geregeld en er dus veel 'naar de gedachte van de wet' wordt ingevuld.

ONNAVOLGBARE REDENERINGEN

De Faillissementswet, artikel 7:26 Burgerlijk Wetboek (BW), de regeling rond de kwaliteitsrekening in de Wet op het notarisambt, alles grijpt op elkaar in, maar niets past naadloos. Er is dus geen duidelijk goed of fout, alleen veel angst om iets te missen. De inmiddels op de vierkante micrometer gevoerde discussie maakt dit voor de praktijk niet beter en ik kan me ook nauwelijks voorstellen dat er nog veel mensen zijn die de discussie volgen. Het zijn steeds dezelfde namen die opdoemen met steeds dezelfde verwijzingen en steeds onnavolgbaarder redeneringen. Genoeg om na een vluchtig koppensnellen door te bladeren en over te gaan tot de orde van de dag. En dat kan toch de bedoeling niet zijn van een blad dat hoort bij het lidmaatschap van de KNB. Als de KNB het als taak ziet haar leden wetenschappelijk op te voeden, is het vreemd dat de artikelen in het *WPNR* door de gemiddelde notarieel jurist vrijwel niet meer te volgen zijn.

DRAAK VAN EEN WET

De wetenschap dicteert de praktijk. En dat geldt overigens niet alleen voor het *WPNR*: steeds vaker lijken wetenschappers te bepalen wat voor de praktijk interessant is en sterker nog: wat de norm zou moeten zijn. Een tenenkrommend voorbeeld hiervan vind ik de inmiddels in werking getreden Wet tot wijziging van het huwelijksvermogensrecht. Nergens was aantoonbaar dat de praktijk om wijziging schreeuwde (afgezien van enkele tenenkrommende niet-representatieve polls van aan de schrijvers geliefde partijen), maar dat maakte de wetenschap niet uit. Niettegenstaande de droevige praktijken van niet uitgevoerde verrekenbedingen zitten we nu opgescheept met een draak van een wet, die niemand echt doorgrondt en met vele elementen waarover de specialisten – zie het wetgevingsproces – het helemaal niet eens zijn. En ik voorzie meer situaties waarin de wetenschap de praktijk gaat dicteren: de afschaffing van de legitieme portie (terwijl het overgrote deel van de Nederlanders blijkens een KNB-enquête deze wil behouden) en regelingen in Boek 5 BW.

GROOTSTE GEMENE DELER

Waarom hebben wetenschappers zo veel invloed op de praktijk, zelfs als blijkt dat er geen behoefte aan hun tekentafelproducten is? Wie schiet er nu iets op met stellingnames die resulteren in lastige boekhoudverplichtingen of het een dag eerder overboeken van aankoopgelden? Natuurlijk is het altijd mogelijk om een situatie te bedenken waarbij de bestaande praktijk gierend uit de hand zal lopen, maar moeten die situaties nu tot norm worden verheven? Moeten we, net als bij de genderneutrale toiletten, gaan werken rond de uitzonderingssituatie of moeten we volstaan met de grootst gemene deler en op de uitzondering zo goed mogelijk anticiperen? Voor wie doen we dit eigenlijk? U voelt mijn voorkeur, zonder dat ik overigens de wetenschap in het algemeen wil diskwalificeren. Sterker nog: zelf schrijf ik ook nog geregeld in wetenschappelijke tijdschriften, maar steeds houd ik daarbij in gedachten dat de wetenschap er niet is voor de wetenschap, maar om een bijdrage te leveren aan de maatschappij. Niet om meer dan nodig te problematiseren. ■

Extra duw digitale hypotheekproces

Grote stappen, snel huis

De kracht van ECH was vanaf het begin dat de vinger aan de pols van de gebruiker werd gelegd. In de nieuwe release 4.0 die deze zomer gelanceerd wordt, is een groot aantal wensen van notarissen en banken gerealiseerd. 'Er is de afgelopen maanden keihard gewerkt om nieuwe functionaliteiten toe te voegen', aldus Lisa Huisman, directeur ECH.

TEKST Peter Steeman | **BEELD** Roel Ottow

ECH is een *work in progress*. Om de claim van communicatiestandaard tussen notaris en bank waar te maken, ligt de lat hoog. Het tempo waarin verbeteringen worden doorgevoerd, werd lange tijd gedicteerd door de financiële draagkracht van de Stichting Elektronische Communicatie Hypotheken (ECH). Doordat meer banken aanhaken, is dat steeds minder de bottleneck. 'Sinds 2014 staan banken in de rij om zich aan te sluiten', aldus Huisman. 'De belangstelling is aangewakkerd door nieuwe Europese regelgeving waarop de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is gebaseerd. ECH heeft veel maatregelen getroffen om de veiligheid te waarborgen en is daarmee voor banken een alternatief voor het onveilige mailen. Door die groei staan we er financieel goed voor. Met het ontstane surplus lossen we onze schulden af en de rest vloeit terug in de Research & Development-pot. Dat betekent niet dat alle wensen direct in vervulling kunnen gaan. Technische wijzigingen zoals het repareren van een bug in de software kun je regelmatig doorvoeren, maar functionele wijzigingen kosten tijd. Grote aanpassingen sparen we om die reden op, zodat ze in een keer in een nieuwe release geïntroduceerd kunnen worden. Dat soort proceswijzigingen vraagt ook om een uit-gebreide communicatie.'

PRIKKEL

In ECH 4.0 wordt een grote stap gezet die de notaris, maar ook de bank, veel tijdwinst gaat opleveren. Voor het eerst kan het afschrift van de akte digitaal uitgewisseld worden. Met het toevoegen van die laatste ontbrekende schakel krijgt het digitale proces een extra duw in de rug. 'De bewaardersverklaring die de notaris van het Kadaster ontvangt, kon al elektronisch verstuurd worden in ECH 3.0, maar nog niet veel notarissen maakten daar gebruik van. Aanvankelijk verzond zelfs maar 30 procent van de notarissen een bewaardersverklaring via ECH. Omdat het afschrift van de hypotheekakte nog steeds in een envelop aan de bank werd verzonden, was de elektronische verzending van de bewaardersverklaring een extra handeling die geen tijdwinst opleverde. Hoe valt dat te verbeteren? De oplossing is de hypotheekakte en bewaardersverklaring in één bericht elektronisch te versturen. Dat heeft technisch nog wel wat voeten in aarde. Het document moet een tijdstempel hebben en digitaal ondertekend worden. Om de interesse voor de elektronische variant van de bewaardersverklaring aan te wakkeren, is een financiële prikkel geïntroduceerd. Wie de bewaardersverklaring binnen drie werkdagen na inschrijven van de hypotheekakte bij het Kadaster via ECH verstuurt, ontvangt

In ECH 4.0 zijn alle instructies van banken gedigitaliseerd

10 procent korting op het tarief voor de passeerzaak. Dat had onmiddellijk effect. Inmiddels stuurt 90 procent van de aangesloten notarissen hun bewaardersverklaring digitaal.'

BALANS

Niet alleen de notarissen hebben wensen die voor ECH 4.0 zijn geïnventariseerd. Ook banken hebben hun behoeften. 'Beide partijen hebben hun eigen belangen. Daar moet je een evenwicht in vinden', legt projectleider Johan Agterberg uit. 'Een jaar geleden zijn we gestart met het inventariseren van alle wensen. Er zijn werkgroepen gevormd waarin eindgebruikers afkomstig van notariskantoren en banken prioriteerden wat echt belangrijk was. Zo was er behoefte aan de mogelijkheid om een afspraak te kunnen annuleren. Wanneer een datum aan de bank wordt doorgegeven waarop een akte wordt gepasseerd en die datum verschuift, moest je in het systeem direct een nieuwe datum invoeren. Soms is die er nog niet. Nu kan je dat dus aangeven. Een andere aanpassing is de mogelijkheid om specifieker aan te geven welke hypotheekrechten er gevestigd worden. Bijvoorbeeld als er meerdere hypotheken op een akte gevestigd worden. Een voorbeeld van het zoeken naar de balans tussen belangen van notaris en bank is de termijn waarbinnen de bewaardersverklaring en de digitale hypotheekakte wordt verzonden naar de bank. Banken willen het liefst zo snel mogelijk na de ondertekening van de hypotheekakte bericht krijgen. Dan kunnen ze de automatische incasso opstarten. Binnen de werkgroep notariaat vonden ze een extra knop in ECH om de bank direct het groene licht te geven geen goed idee. Je voegt dan juist een extra handeling toe aan het proces. In plaats daarvan is voorgesteld de termijn waarbinnen de notaris de akte en bewaardersverklaring verstuurd, terug te brengen van tien naar drie werkdagen. Die termijn geeft de notaris gelegenheid om de verplichte narecherche bij het Kadaster uit te voeren, zodat met zekerheid kan worden bevestigd dat het vereiste hypotheekrecht is gevestigd. Een enorme tijdwinst, terwijl de zorgvuldigheid van het proces intact blijft.'

HANDWERK

De gestructureerde invulinstructie vindt Agterberg het meest geslaagde onderdeel van ECH 4.0. 'Iedere bank heeft eigen modelteksten waar je als notaris uit put bij het opstellen van een hypotheekakte. Ondanks een prachtige digitale verbinding in de vorm van ECH bleef het verwerken van die leningdelen altijd handwerk. Dat overtikken is niet alleen inefficiënt, maar ook foutgevoelig. In ECH 4.0 zijn alle instructies van banken gedigitaliseerd. Straks heeft de notaris met een druk op de knop de gewenste akte waarop al een aantal gegevens en voorwaarden is ingevuld. Dat levert de notaris echt heel veel op. In de praktijk zal het een kwartier tot een uur per hypotheekakte aan tijdwinst opleveren.'

ROAD MAP

De geplande opleverdatum voor ECH 4.0 is 1 mei, al kan het per situatie verschillen of een notariskantoor er ook vanaf die datum de vruchten van plukt. Agterberg: 'Dat hangt van een aantal zaken af. Veel notariskantoren hebben een softwarepakket waarin ECH geïntegreerd is. De overstap is dan afhankelijk van het moment waarop de leverancier zijn nieuwe release lanceert. Ook banken hebben hun eigen *road map* als het gaat om nieuwe releases. Dat betekent dat de voordelen van ECH 4.0 gefaseerd hun intrede zullen doen. Om die reden zal ECH 3.0 door ons tot januari 2019 ondersteund worden. Voor het project betekent het dat we conversies faciliteren zodat een notariskantoor dat ECH 4.0 gebruikt zonder probleem een akte kan sturen aan een bank die de oude versie gebruikt.'

VOLUME

Wat valt er nog te wensen? 'We willen de huidige groei vasthouden', benadrukt Huisman. 'Op dit moment wordt 30 procent van alle hypotheken via ECH afgehandeld. Als we de banken hebben aangesloten die zich nu bereid hebben verklaard over te stappen op ECH, zitten we eind van het jaar op 60 à 70 procent. We kunnen nog meer volume creëren als we de bankgarantie digitaliseren. De Nationale Waarborg heeft al een digitale oplossing die is gekoppeld aan het Platform Elektronische Communicatie (PEC). De vraag die we nu onderzoeken is of we die oplossing onderdeel kunnen maken van ECH. Dat zou de notaris die nu nog handmatig een bankgarantie moet controleren veel werk uit handen nemen. Het doel is meer deelnemers aan te sluiten. ECH moet echt de branchestandaard worden.' ■

Nieuwe kustvaarder Western Rock

‘De wereld rondom schepen is enorm dynamisch’

Als notaris op Urk regelt Albert Hoeksma veel zaken rondom schepen, en dan vooral zeeschepen. Zijn laatste bemoeienissen betreffen een hypermoderne kustvaarder. ‘Zo’n schip kost een vermogen, daaromtrent moet je alles goed regelen.’

TEKST Jolanda aan de Stegge | **BEELD** Truus van Gog

Energiek beklimt Albert Hoeksma de trappen naar ‘de brug’ van de bijna 92 meter lange nieuwe kustvaarder Western Rock van zijn cliënt, Hartman Seatrade. Het casco werd gebouwd op een scheepswerf in Polen, waarna het naar de haven van Urk werd gesleept. Hier vond de afgelopen 3,5 maand de afbouw plaats, volgens de eisen van reder, mede-eigenaar en manager Teele Hartman. ‘Het stuurhuis, de motor, alles wat er aan elektronica en betimmering inzit, is er door lokale onderaannemers ingebouwd.’ Met hun innovatieve schepen zijn de gebroeders Hartman een begrip op Urk. Dit nieuwste schip zal onderdelen van windmolens vervoeren. Die wegen tegenwoordig zo’n 400 tot 450 ton, licht Teele Hartman toe. ‘Je hebt immense kranen nodig om die in je schip te kunnen hijsen, daarom lieten wij dit *roll on roll off*-schip bouwen. Aan de achterkant kunnen trucks het schip oprijden, hun lading lossen en er weer afrijden: geen kraan meer nodig. Een kraan kost tienduizenden euro’s huur per dag, een vrachtwagen een duizendje of drie, dus tel uit je winst.’

SCHONE DIESEL

De rompvorm en voortstuwingsopstelling maken het schip energiezuinig. Dankzij het type verf op het onderwaterdeel glijdt het vloeiender door het water en verbruikt daardoor veel minder brandstof. ‘Dat is goed voor het milieu en voor onze portemonnee, want het bespaart ons dagelijks veel geld.’ Innovatie en duurzaamheid zijn belangrijk voor de Hartmannen. Hun schepen draaien op schone diesel. Een eerder door henzelf ontworpen en gebouwd type schip heeft 30 tot 40 procent meer dekoppervlak, waardoor het veel meer lading kan vervoeren dan een schip met hetzelfde brandstofverbruik. Een groot schip als dit is vrij uniek, zeker op Urk. Dat mag dan bekendstaan als vissersdorp, tegenwoordig werken veel lokale specialisten in de (zee)scheepvaart, zegt Hoeksma met onverholen trots, terwijl we door de haven terugrijden naar zijn kantoor. ‘De media laten altijd het bekende nostalgische plaatje zien, van de haven en de vuurtoren, maar op het industrieterrein zie je modern en gespecialiseerd ondernemerschap. Het zijn hier echte ondernemers, keiharde werkers die ervoor gaan en positief zijn ingesteld. Er zit een enorme gedrevenheid achter, dat maakt werken hier ook zo leuk.’

BRANDMERK

Ruim een maand voor deze kustvaarder naar Nederland kwam, werd Hoeksma erbij betrokken. Hij wist dat er weer een schip in de pijplijn zat, want ook voor ondernemingsrechtelijk werk heeft hij regelmatig contact met de broers Hartman. Voor hem begon het werk toen het schip fysiek in Nederland was. Want een schip – waarvan het casco in Polen is gebouwd – kan pas in Nederland te boek

worden gesteld zodra het hier de grens over is. Dan kan hij er het hypotheekrecht op vestigen, waarna de aanneemsom aan de Poolse werf wordt betaald. Daar heeft hij een kadastrale verklaring voor nodig, waaruit blijkt dat het schip nog steeds in aanbouw is. Ook krijgt het schip een brandmerk, ergens aan de buitenkant en op een geheime plaats aan de binnenkant, zodat kan worden bewezen: dit is het schip zoals het in de boeken staat.

LEVENDIGE HANDEL

Terwijl hij met zijn vrouw en hun vijf kinderen in het Zuid-Friese Lemmer woont, is Hoeksma als notaris vergroeid met Urk waar hij zich erg op zijn plek voelt. Met hart en ziel werkt hij er samen met lokale en regionale ondernemers en is er bestuurslid van Business Club SV Urk, de voetbalvereniging. Omdat hij zoveel mensen kent, zijn de lijntjes kort. Dit is voor hem een uithuizige dag. Eerst met de verslaggeefster naar de haven, een rondleiding door het schip en het interview, aansluitend rijdt hij met gezwinde spoed naar Lemmer waar hij als lid van de fanfare tijdens een uitvaartdienst tuba zal spelen.

'Hoera, Heit is notaris!', juicht een schilderij met foto op zijn werkkamer, gekregen van zijn kinderen toen hij vijf jaar geleden tot notaris werd benoemd. Ooit overwoog hij naar de hogere scheepvaartschool te gaan, want de wereld van de scheepvaart heeft hem altijd getrokken. Maar hij kreeg verkering en stelde zich de vraag: wil ik zo'n leven, zo vaak van huis zijn? Het werd een studie rechten met een specialisatie in fiscaal recht. Als belastingkundige belandde hij op het kantoor van zijn huidige compagnon, notaris Henk Steenhuis, waar scheeps- en ondernemingsrecht de prioriteit krijgen. Ook regionaal hebben zij veel klandizie in de scheepvaart. 'De visserij trekt gigantisch aan en er is een levendige handel in schepen. Ook beginnen veel mensen met nieuwbouw, want je kunt aan een bestaand schip wel van alles verbeteren en verduurzamen, maar een oud schip kan nooit concurreren met een modern nieuwbouwschip.'

MELKKOE

De enorme dynamiek in de steeds internationaler wordende scheepvaartwereld spreekt hem aan. Leuk vindt hij er ook aan dat de belangen bij schepen groot zijn. Een woning kost gemiddeld twee ton, terwijl een schip pas begint vanaf enkele miljoenen.
Rondom de oplevering ervan moet hij veel organiseren en regelen en zoekt hij contact met veel verschillende organisaties. 'Als een soort regisseur zorg ik ervoor dat elke partij op het juiste moment heeft gedaan wat ie moest doen, zodat alles juridisch goed loopt. Gigantisch ingewikkeld is het misschien niet altijd, wel zijn er veel dingen waar je op bedachtzaam moet zijn. Er hoeft maar iets kleins af te wijken en je moet het net even anders regelen. Daarom moet je goed doorgronden waarmee je bezig bent. Een schip dat onder de Nederlandse vlag vaart, wordt in bepaalde delen van de wereld beschouwd als een melkkoe. Die wordt grondig gecontroleerd op onvolkomenheden en als iets niet in de haak is, gaat dat veel geld kosten.'

FEESTELIJKE VAARTOCHT

Als de kustvaarder over anderhalve week zijn eerste lading gaat vervoeren, heeft Hoeksma er geen bemoeienis meer mee. Voor die tijd ontvangt hij nog wat stukken van verschillende instanties en regelt hij dat het bij het Kadaster te boek gesteld staat als definitief afgebouwd schip. 'Ik kom pas weer in zicht als herfinanciering aan de orde is of als het ooit verkocht gaat worden. Nee, als het eenmaal vaart, kom ik er niet meer aan te pas.' Hij verheugt zich op de eerste feestelijke vaartocht op de Western Rock, voor mensen die bij de bouw ervan betrokken waren en familieleden. 'Dan varen we via Urk over het Amsterdamse IJ naar IJmuiden. Iets heel anders dan een dag op kantoor.' ■

'Er hoeft maar iets kleins af te wijken en je moet het net even anders regelen'

Albert Hoeksma (links) en Teele Hartman

Nieuwe website voor uw notariskantoor?

Is uw kantoor toe aan een nieuwe website, maar weet u niet waar te beginnen? Periodiek informeren, relevant nieuws brengen en meer contactmomenten creëren. Uw website is de basis van uw online communicatie.

De communicatieoplossing van Informeert maakt u in één keer online up-to-date. Kies wat u nodig heeft. Maandelijks opzegbaar, in uw eigen huisstijl en voor een vast laag bedrag per maand.

Via KNB ontvangt u 10 procent korting op alle onderdelen

informeert

Informeert.nl/notaris

Gecertificeerd worden als commissaris?

Zorg dat uw kennis op peil is en bouw aan uw netwerk

WAGNER GROUP

board consulting & executive education

Governance Opleiding voor Commissarissen & Bestuurders

Startdata 2018:

06 april 2018	Amsterdam
18 mei 2018	Groningen
02 juli 2018	Santpoort
14 september 2018	St. Michielsgestel
05 oktober 2018	Brummen
02 november 2018	Den Haag
19 november 2018	Valkenburg
07 december 2018	Amsterdam

www.wagnergroup.nl/nm

cedeo erkend

PE

Op weg naar een wereld die groter is dan onszelf

Wagner Group is een door de Rijksoverheid erkende instelling voor Hoger Onderwijs en voldoet aan de voorwaarden die VTW, Aedes, NBA, KNB, NOB en RB stellen aan de toekenning van PE punten.

Ik MOET het kwijt …

Ik wil het graag hebben over een persoonlijke ergernis, maar zeer waarschijnlijk ook een van vele anderen. Het komt geregeld op mijn pad en ik stoor mij er vreselijk aan. Enkele maanden gebeurde het weer, dat ik toen besloot er een column over te schrijven. Ik MOET het kwijt!

TENENKROMMEND

Het gaat over de wijze waarop 'de notaris' in films en series wordt neergezet. Tenenkrommend, werkelijk waar! Zo worden testamenten standaard voorgelezen door de notaris. De hele familie, inclusief onterfde typen, wordt ontboden op het notariskantoor waar een oudere man (echt altijd een man!) in driedelig pak en een bril achter een kersenhouten bureau in een donkere kamer gaat voorlezen! En in zo'n testament staan ook altijd feiten en vooral schokkende onthullingen die helemaal nooit in een testament zullen worden opgenomen. Het geeft een totaal verkeerd beeld van wat de notaris doet, maar dit is nog niet het ergst. Veel storender is dat de notaris vaak wordt neergezet als een (nog steeds) stoffig en vooral sullig type, die zo door de eerste de beste rechercheur omver wordt geblazen. Om over de juridisch inhoudelijke blunders nog maar te zwijgen.

'Sonny' en 'Crockett' stapten in hun snelle wagen, stapten uit bij een mooi statig pand en belden aan

HEMD

Het was op een avond dat de tv eigenlijk op de achtergrond aanstond. Opeens spitsten mijn oren, want ik hoorde twee Miami Vice-achtige types tegen elkaar zeggen dat ze dan nu maar langs de notaris moesten gaan om te horen wat hij te verklaren had (hallo geheimhoudingsplicht!). 'Sonny' en 'Crockett' stapten in hun snelle wagen, stapten uit bij een mooi statig pand en belden aan. De notaris (in driedelig grijs, mét ziekenfondsbril) werd erbij geroepen en hij beriep zich na een paar stamelende en ontwijkende antwoorden op zijn geheimhoudingsplicht (ik sloeg een zucht van verlichting). Maar toen de rechercheurs de notaris wat suggesties deden, zei de notaris: 'Ja, en dat heb ik van de week ook tegen de schoonzus van meneer gezegd.' (Ik kromp ineen.). Wat? Had de notaris de schoonzus gesproken? 'Sonny' en 'Crockett' waren met deze onthulling weer een stapje verder met het oplossen van de moord, maar het notariaat stond in zijn hemd.

En het hield niet op. Bij een analyse van wat er aan de moord voorafging, werd opgemerkt dat er een hypotheek was gevestigd door meneer en dat de echtgenote daarvoor geen toestemming had gegeven. Dat was ook niet nodig, werd opgemerkt, want meneer en mevrouw waren op huwelijkse voorwaarden gehuwd (au!). Wat er verder allemaal nog misging, heb ik verdrongen of niet gehoord, want ik had de computer al aangezet om een e-mail richting de programmamaker te sturen. Die mail ging diezelfde avond nog uit, maar ik heb er nooit een reactie op ontvangen.

IMAGO

Dat ik geen reactie ontving, is eigenlijk niet zo'n ramp; het gaat ons toch niet helpen. Er staat door een e-mailtje van mij echt de volgende keer geen zelfverzekerde man in hip 'Amsterdams kort' [een broek boven de enkels *à la* Jort Kelder – red.] of een jonge dame in een pittige creatie voor de camera die zelf de deur opendoet, rustig het verhaal aanhoort en dan vriendelijk en professioneel de rechercheurs begeleid naar de uitgang. Wat we wel moeten doen: we moeten doorgaan met ons imago te veranderen. We zijn op de goede weg, maar we zijn er nog niet. ■

Cindy van Liempdt,
interim kandidaat-notaris

Er zijn verschillende (notarieel-)juridische commissies en samenwerkingsverbanden waar (kandidaat-)notarissen in deelnemen. In *Notariaat Magazine* vertellen ze hierover.

NOTARIS EN MEER

WIE Marco Stout (33), notaris
WAAR Ledenraad

‘Professionaliseringstraject brengt ons op hoger niveau’

‘De ledenraad is eigenlijk het parlement van het notariaat. We bespreken belangrijke zaken met het bestuur van de KNB, maar we kunnen ook bestuursleden benoemen en ontslaan. De raad heeft veel verantwoordelijkheid binnen de KNB.

Voordat op 1 januari 2013 het aantal ringen van 22 naar 11 werd teruggebracht, belde de toenmalige voorzitter van de ledenraad mij op met de vraag of ik de nieuwe voorzitter wilde worden. Ik zat op dat moment nog niet in de raad, maar zou er wel in komen. Ik heb dus ja gezegd. Het is een diverse functie. Ik moet uiteraard de vergadering voorzitten, maar ook de ledenraad naar een besluit leiden, de agenda-indeling bepalen en controleren of regels correct worden toegepast.

Formeel komt de ledenraad vijf keer per jaar samen. Daarnaast voer ik veel overleg via de telefoon en de mail met ledenraadsleden, bestuursleden en bureauleden. In het derde kwartaal van vorig jaar hebben we een professionaliseringstraject ingezet, om de raad op een hoger niveau te brengen. We merkten namelijk dat het bestuur van de KNB altijd een informatievoorsprong op ons had. Daarom willen we gestructureerder werken en beter onze taak vervullen. We hebben vier tot vijf bijeenkomsten onder leiding van adviesbureau Ebbinge, iedere keer een volledige dag. We leren daar heel veel van en het geeft ons veel energie.

Het is soms wel ingewikkeld om voorzitter van de ledenraad te zijn naast mijn baan als notaris. Ik denk dat als je alles bij elkaar optelt, je schrikt van het aantal uur dat erin gaat zitten. Wel een halve dag per week, met pieken en dalen. Je moet daarvoor wel een kantoor hebben dat, als ik er een dag niet ben, gewoon door kan draaien. Gelukkig heb ik dat. En als ondernemer moet je flexibel zijn, dus zit ik ook weleens in mijn avonduren aan het kantoorwerk. Gelukkig krijg je er ook veel voor terug. Ik heb veel geleerd van de ledenraad. Vaardigheden die ik ook op kantoor kan inzetten. Als voorzitter is het bijvoorbeeld soms lastig sturing te geven bij veel meningen. Dat helpt mij bij gevallen waarbij er veel erfgenamen en visies zijn, om ze toch tot een besluit te bewegen. Wat ik soms lastig vind bij vergaderingen van de leden-raad is dat ik zelf niet inhoudelijk mag meepraten over de onderwerpen. Als voorzitter moet ik soms mijn mond houden. Maar dat is in de loop der jaren wel gemakkelijker voor mij geworden. Door het voorzitterschap ben ik ook op een andere manier bezig met mijn vak. Op kantoor ben ik altijd minutieus bezig met akten en klanten, bij de ledenraad gaat het meer om de grote lijnen. Tevens ben ik daardoor goed op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen als blockchain en het centraal aandeelhoudersregister.

Toen ik voorzitter werd, pleitte ik voor een dualistisch systeem in het notariaat. We moeten positief kritisch zijn ten opzichte van het bestuur. De ledenraad is de afgelopen jaren krachtiger geworden, maar we zijn er nog niet. Wij, als belangrijkste orgaan binnen de KNB, willen bijvoorbeeld graag nog beter worden gevoed door de leden. Dus we hopen dat meer leden de ringvergaderingen gaan bezoeken.’ ■

Fraudepreventie

‘Beroepseer vraagt om hard werken en enorm veel ambitie’

Kun je fraude voorkomen door te appelleren aan de beroepseer? Ja, want je bent niet domweg bezig met het toepassen van regels, maar je beziet de essentie van de regel in de bredere context, zeggen Margreeth Kloppenburg en Thijs Jansen van de Stichting Beroepseer. Zij stelden onlangs een bundel samen over de beroepseer van accountants.

TEKST Lex van Almelo | **BEELD** Truus van Gog

Wat is beroepseer?
Thijs Jansen: ‘Het is een drietrapsraket van eigenwaarde, beroepstrots en beroepseer. Eigenwaarde ontleen je aan het vermogen om complexe vaardigheden onder de knie te krijgen. Dat geeft je het zelfvertrouwen om je vervolgens te bekwamen in nieuwe complexe vaardigheden. Beroepstrots is dat iemand individueel op zoek is naar erkenning, waardering, complimenten en aandacht, zonder daarom te vragen. Bij beroepseer streef je collectief expliciet naar kwaliteit en formuleer je samen eisen waarop je afgerekend wilt worden door anderen. Je legt collectief de lat hoger en kunt en wilt daarop worden afgerekend. Veel beroepsgroepen zijn met beroepseer bezig, vaak defensief als reactie op toenemende regeldruk. Wij zeggen: wees proactief en verzet je tegen idiote eisen.’
Margreeth Kloppenburg: ‘De 53 maatregelen in het publiek belang, waarmee de accountancysector in 2014 kwam, gaan voorbij aan de kracht van de professional.’
Jansen: ‘Die moet zelf zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid willen nemen. Wanneer je jouw beroepseer onvoldoende waarmaakt, gaan anderen zich met jou bemoeien en komen die met maatregelen die niet van jou zijn. Maar als je zelf met meer dan 50 maatregelen komt, denkt het publiek wellicht: wat hebben die accountants de afgelopen jaren in hemelsnaam gedaan dat er zo veel maatregelen nodig zijn?’
Kloppenburg: ‘Een hoogleraar vat het in ons boek als volgt samen: zou jij een auto kopen met 53 mankementen?’

PRINCIPES IN PLAATS VAN REGELS

Wat zijn die mankementen?
Jansen: ‘Accountantskantoren zijn zich steeds meer gaan richten op lucratief advieswerk en hebben de controle tot bijzaak gemaakt, terwijl die van oudsher de kerntaak is. De kwaliteit van de controle heeft daaronder geleden en dat heeft geleid tot enorme schandalen.’
Kloppenburg: ‘Daardoor is het maatschappelijk vertrouwen in de accountant verminderd. De accountants hebben net als notarissen een wettelijke controletaak namens het maatschappelijk verkeer. Het is onbegrijpelijk dat accountants het zover hebben laten komen, terwijl zij zo’n eervolle taak in handen hebben.’
Jansen en Kloppenburg vinden het mooi dat de peer reviews in het notariaat worden uitgevoerd door externe auditors. Accountants bij grote kantoren werden gereviewed door kantoorgenoten. Kloppenburg: ‘De toezichthouder vond de gezamenlijke norm, die de accountants van de grote kantoren hanteerden, onvoldoende. De lat lag daar dus te laag.’
Hoe is het gesteld met de beroepseer van notarissen?
Jansen: ‘Mijn antwoord is misschien gekleurd door mijn ervaringen. Bij de afwikkeling van de nalatenschap van mijn schoonouders hadden wij een fantastische notaris in een Brabants dorpje. Hij was integer, deskundig,

hield zich aan de afspraken en was dienstbaar. Echt indrukwekkend. Mijn beeld van accountants is negatiever. Natuurlijk doen ook notarissen weleens iets dat niet door de beugel kan, maar je leest in de media veel minder over notarissen dan over accountants.'

Wie durft, heeft de toekomst, staat in de bundel. Heb je lef nodig om je aan de regels te houden en fraude te voorkomen?

Kloppenburg: 'Als je gaat geloven dat je vak enkel bestaat uit de toepassing van regels ben je op de verkeerde weg. Je moet het grote geheel blijven zien en opereren in een sociale context. Waarom is die regel er?'

De accountantssector heeft in 2014 de gedrags- en beroepsregels teruggebracht tot vijf fundamentele beginselen. Geeft u de voorkeur aan principes boven regels?

Jansen: 'Daar ben ik wel voor, maar dan moet je je die principes wel toe-eigenen en moet je elkaar als collega's erop aanspreken. Daar is men in veel beroepsgroepen nog ver vanaf. Ik denk dat dit nog onvoldoende prioriteit heeft.'

Kloppenburg: 'In de praktijk verwordt het vaktechnisch bureau tot het geëxternaliseerde geweten, waaraan accountants hun lastige vragen voorleggen. Maar het gaat niet alleen om vaktechniek; bij accountants is *timing* cruciaal. Wanneer stap je bijvoorbeeld naar de financier of de toezichthouder? Dat kun je niet vinden in een boekje.'

ZWEREN OF BELOVEN

Wat vindt u ervan dat accountants sinds 2017 op straffe van een boete een beroepseed moeten afleggen?

Jansen: 'De eed op zich functioneert en past in de deugdenethiek van waarden en principes. De notaris heeft al eeuwen lang een beroepseed. Maar alleen een eed afleggen voor compliancedoeleinden is zinloos. Je moet intrinsiek gemotiveerd zijn om in praktijk te brengen wat je belooft of zweert.'

Kloppenburg: 'Ik denk dat accountants de eed nu ervaren als de zoveelste stok om hen in het hok te krijgen.'

Helpt beroepseer om fraude te voorkomen?

Jansen: 'Niet vanzelf. Het is hard werken en het vraagt om enorm veel ambitie. Wij zeggen dat het model dat je zelf maakt beter is dan het model dat anderen van je vragen. Maar je moet er wel in geloven.'

Voor de route naar de toekomst hebt u een aantal speerpunten geformuleerd. Hoe stimuleer je het gebruik van de professionele ruimte en het professionele beoordelingsvermogen?

Kloppenburg: 'Bijvoorbeeld door in het curriculum ethiek te verweven met inhoudelijke vakken. Op de Hogeschool Utrecht is het een apart vak en op Nyenrode Business University besteden we tegenwoordig veel explicieter aandacht aan welke rol jij als toekomstig accountant speelt in de maatschappij.'

Dus moet ethiek ook worden opgenomen in het academisch juridisch onderwijs?

Kloppenburg: 'Ja, zie het artikel dat advocaat/hoogleraar Jonathan Soeharno in september 2017 in *WPNR* schreef.'

Jansen: 'Maar beroepseer is niet hetzelfde als ethiek. Beroepseer is de combinatie van deskundig zijn, morele verantwoordelijkheid nemen en persoonlijk betrokken zijn bij je vak. Je aan de regels houden en ethiek zijn daar een onderdeel van.'

Een ander speerpunt is beter te laten zien wat je doet. Gebeurt dat genoeg?

Kloppenburg: 'Nee, in het boek staan daarom ook interviews met accountants over de vraag of zij hun werk als eervol beschouwen en waaruit dat blijkt. Die goede voorbeelden zijn nodig en er zijn er genoeg.'

Jansen: 'Ik ben onder de indruk dat de notariële beroepsorganisatie (KNB) een studie naar de notaris tijdens de oorlog heeft meegefinancierd. Dat is een moreel voorbeeld geven en een grote pluim waard. Het notariaat komt zo uit de defensieve hoek. De KNB is ook veel opener over haar lobby's, bijvoorbeeld tegen de doorberekening van de kosten van de tuchtrechter en het toezicht. En dat in 2012 een coup werd gepleegd in het bestuur vind ik ook een goed teken. Dat zie ik bij de accountants niet gebeuren.' ■

Regiobijeenkomsten

Tijdens de vijf regiobijeenkomsten die de KNB dit voorjaar wijdt aan fraudepreventie komen accountants praten over onder andere beroepseer. Meer informatie over het programma vindt u op NotarisNet.

Margreeth Kloppenburg en Thijs Jansen (red.): *Artikel 5. De beroepseer van de accountant* (32,50 euro). Te bestellen via www.beroepseer.nl.

Executieveiling in 2017

Hybride vei

Het gaat goed met de gedwongen openbare verkoop. Dat komt door de krappe huizenmarkt en door de introductie van de hybride veiling, waarbij gelijktijdig via zaal en internet wordt geboden.

TEKST Mariska Jansen | **BEELD** Truus van Gog

Het is rumoerig druk in de veilingzaal, een ruimte achter in het Amsterdamse café-restaurant Dauphine. Adriaan Helmig schat de opkomst op zo'n honderd aanwezigen. Dat biedt perspectief voor de negen percelen die deze maandagmiddag onder de hamer gaan, vindt de Haarlemse notaris. Stuk voor stuk huizen waarvan de eigenaar onder dwang van de bank afstand zal moeten doen.
De meeste aanwezigen bij de openbare verkoop zijn vaste bezoekers van De Eerste Amsterdamse, het executieveilinghuis voor onroerende zaken waar Helmig een belangrijk deel van de aan hem opgedragen veilingen onderbrengt.
Er zijn de handelaren die panden opknappen en weer doorverkopen. Daarnaast zijn er makelaars die op basis van publicatie van de percelen namens een potentiële koper optreden. Op beeldschermen lezen we dat maar liefst zeventig geïnteresseerden via internet deze openbare verkoop volgen.

SPEKTAKEL

De veiling vanmiddag gaat zoals gebruikelijk via de *dutch auction* methode: vanaf de beginprijs wordt omhoog geboden tot een voorlopig eindbod. Daarna gaat de veilingmeester vanaf een hogere prijs in kleine stapjes omlaag richting het definitieve eindbod. De koper die dan toeslaat, koopt het perceel 'per afslag' – hij mijnt. Komt de prijs net zo laag als het voorlopige eindbod, dan gaat het perceel 'per opbod' weg. Er is dan niet gemijnd.
Nicole Adriaanssen, makelaar uit Amsterdam-West, neemt voor het eerst sinds jaren weer eens een kijkje bij het spektakel. 'Het is goed om het proces van bieden weer eens mee te

'Sinds vorig jaar de economie weer aantrok, is het aantal veilingpanden in rap tempo afgenomen'

Adriaan Helmig

Jan van den Dungen

ling is goed voor opbrengst

maken, het scherpt me bij het taxeren van panden', vertelt ze.
Voor de heer Reda uit Zaandam, die met drie familieleden onwennig om zich heen kijkt, is het de eerste keer dat hij aanwezig is. Hij is een particulier die voor zichzelf een woning zoekt. Zijn oog is gevallen op perceel twee, een jaren zeventig rijtjeshuis in Zaandam. 'Het is ideaal voor mij en mijn gezin, maar de concurrentie is groot. Veel hoop op een lage prijs heb ik niet.'

HYBRIDE VEILING

'Sinds vorig jaar de economie weer aantrok, is het aantal veilingpanden in rap tempo afgenomen', vertelt Helmig. 'We zijn van vijf veilingen in de regio naar één veiling per maand in Amsterdam gegaan. Dat komt omdat er minder panden beschikbaar zijn, eigenaren kunnen de hypotheek weer betalen. Of ze zien in dat het verstandiger is om het niet te laten veilen, maar gewoon te verkopen.'
Dat was in de periode 2006 tot 2011 wel anders, blikt Jan van den Dungen, penningmeester van de Stichting Notarieel Instituut Internetveilen (NIIV) terug. 'De opbrengsten lagen gemiddeld 30 procent onder de marktwaarde.' Om de opbrengsten te laten stijgen, bedachten ze samen destijds de hybride veiling, een veiling waarbij gelijktijdig via zaal en internet geboden wordt. Ze zijn tevreden over het resultaat. 'Inmiddels zijn de prijzen waarvoor de panden weggaan gelijk aan die van de markt', zegt Van den Dungen opgetogen. 'Dat komt door de combinatie van zaal- en internetbieders, de vraag is groter geworden. Maar we profiteren ook van de krappe huizenmarkt, een lage rente en stijgende prijzen.'
De komst van internetbieden en de hybride veiling heeft nog een belangrijke verandering met zich meegebracht: de introductie van de internetborg. 'Tot voor kort kwamen kopers met gegoedheidsverklaringen: briefjes van de bank waarop stond dat mijnheer De Vries tot vier ton kon lenen, zegt Helmig, die behalve veilingnotaris ook voorzitter is van de stichting NIIV. 'Maar wie garandeert dat de financiële situatie niet al lang veranderd is? Nu is er de internetborg, waarbij je 1 procent van het maximale bedrag dat je kunt bieden, stort op een speciale rekening van het NIIV. Dit bedrag krijg je naderhand weer terug.'

PLOKPREMIE

Het primaire doel van de veiling is zo hoog mogelijk opbrengsten generen. Dat is in het belang van de schuldeiser en de schuldenaar wiens eigendom ter veiling ligt. Behalve de opbod- en afslagmethode zijn er nog enkele manieren om de biedingen op te schroeven. Een daarvan is de plokpremie voor de hoogste bieder. Helmig: 'Op het moment dat je per opbod 500.000 euro biedt, krijg je een premie van 5.000 euro als blijkt dat de woning in de afslagfase wordt verkocht. Het is een beloning voor de hoogste bieder, die in tweede instantie toch nog aan het kortste eind trekt.'

FEELING

Terug naar de veiling. Een van de handelaren, die anoniem wil blijven, komt voor het woonhuis in Zaandam, en voor het derde perceel op de lijst: een appartement in Beverwijk. Waarom komt hij naar de veiling, terwijl bieden via internet ook mogelijk is? 'Om *feeling* te krijgen met de zaal. Hoe is de sfeer? Wie zijn er aanwezig? Bovendien worden er regelmatig mededelingen gedaan over het pand. Was er een wietplantage gevestigd bijvoorbeeld, of zitten er grote gaten in de muren? Die informatie krijg je online niet.'
De veilingmeester zet er vaart achter. Perceel 2, het Zaanse rijtjeshuis, gaat in de verkoop voor 180.000 euro. De prijs stijgt per opbod uiteindelijk naar 226.000 euro. 'Eenmaal ..., andermaal ....' De veilingmeester slaat met zijn hamer. De afslagfase vervolgens begint bijna een ton hoger. '320.000, 315.000, 280.000 euro ...', roept de veilingmeester. Het pand in Zaandam gaat uiteindelijk weg voor de opbodprijs van 226.000 euro, naar een bieder via internet. De heer Reda en de handelaar boden niet.

BESTAANSRECHT

Gaat de rol van de notaris in de toekomst veranderen? Helmig: 'De notaris is degene die toezicht houdt op de veiling. In een eerder stadium is hij een onpartijdige procesmanager die gesprekken voert met banken en debiteuren om een openbare verkoop te voorkomen. Die rol kun je alleen veranderen door de wet aan te passen.'
Maar hoe de veilingen er in de toekomst uitzien, hangt ook af van het beleid van grote partijen. Zo koos ING er vorig jaar voor om alle openbare verkopen voortaan online te laten plaatsvinden en onder te brengen bij een notaris. In theorie kunnen alle banken hiertoe overgaan. Dat zou het einde betekenen van de hybride veilingen. Vooralsnog lijkt er bestaansrecht voor de hybride vorm, vindt Jan van den Dungen. 'We hebben inmiddels dertigduizend actieve bezoekers per jaar. Tienduizend bieden in de zalen en twintigduizend bieden via internet. Maar uiteindelijk gaat twee derde van de objecten via de zaal weg. Ik verwacht niet dat internet het overneemt. In de zaal zitten uiteindelijk toch de beste kopers.' ■

CIJFERS NIV OVER 2017

- Aantal veilingzittingen	142
- Aantal kavels	1.036
- Aantal veilingen volgens Kadaster	1.318
- Aantal internetbezoekers	30.000
- Aantal zaalbezoekers	10.000
- Aantal objecten verkocht via internet	39 procent
- Aantal objecten verkocht via zaal	61 procent

(bron: Verslag NIIV over 2017, verschijningsdatum 31 januari 2018)

‘Er is meer dan de Zuidas’

En verder

‘Dat multidisciplinaire, het samenkomen van die rechtsgebieden, vind ik interessant’

Ines van Dijk werkt sinds tien jaar bij Dentons Boekel. Toen zij notaris werd, was zij de jongste notaris van Nederland. Naast haar werk is zij bestuurslid van Kinderfonds MAMAS.

TEKST Henriette van Wermeskerken | **BEELD** Truus van Gog

‘Mijn praktijk bestaat grotendeels uit commercieel vastgoed en ondernemingsrecht. Ook doe ik familierecht. Wat dat betreft ben ik een vreemde eend op de Zuidas en ook binnen dit kantoor. Ik houd van de combinatie van die rechtsgebieden. Onlangs had ik intern een discussie over een onverdeeldheid van aandelen in een vennootschap. Was dat nog een nalatenschapgemeenschap, of toch verworden tot een gewone gemeenschap? Dan heb je het over de verhouding tussen algemeen vermogensrecht, ondernemingsrecht en familierecht. Dat multidisciplinaire, het samenkomen van die rechtsgebieden, vind ik interessant. Dat vond ik vanaf mijn eerste studiejaar. Toen wist ik: ondernemingsrecht, registergoederenrecht, familierecht en de raakvlakken daartussen, daar ligt mijn interesse.
De notariële vakken. Daarom ben ik voor notarieel recht gegaan. Na mijn afstuderen heb ik even overwogen te promoveren, maar ik realiseerde mij dat ik toch meer iemand van de praktijk ben.’

JONGSTE NOTARIS

‘Op mijn drieëntwintigste werd ik bij Dentons Boekel, toen nog Boekel De Nerée, kandidaat-notaris. De laatste maanden van mijn studie werkte ik er als werkstudent. Het is een laagdrempelig kantoor, zonder poeha. Wees jezelf, doe maar gewoon. Dat past bij mij. Toen ik zes jaar later vier maanden lang op ons kantoor in Londen werkte, werd ik gebeld of ik toegevoegd notaris wilde worden. Even aarzelde ik of ik daar wel aan toe was, maar al snel besloot ik de kans te grijpen. Een paar jaar later vroeg Boudewijn Waaijer, voor wie ik als kandidaat veel werkte, of ik het stokje wilde overnemen. Per 1 januari 2016 nam ik zijn protocol over en werd ik partner op dit kantoor. Ik was met mijn 31 jaar op dat moment de jongste notaris van Nederland. Dat heeft tot positieve aandacht in de media geleid.’

FAMILIEBEDRIJF

‘Het ondernemerschap bevalt mij goed. Ik heb dat van huis uit meegekregen, want wij hadden een familiebedrijf. Een koekjesfabriek, opgezet door de grootvader van mijn vader. Mijn ouders werkten er allebei. Inmiddels heeft mijn broer de zaak grotendeels overgenomen. In de schoolvakanties werkte ik aan de lopende band. Koekjes inpakken. Speculaasbrokken, mergpijpjes, koffiekoeken, noem maar op. Inmiddels is dat werk deels door robots overgenomen. Toen ik ouder werd, werkte ik regelmatig op kantoor, waar ik meehielp met de orderverwerking en facturering. Ik heb de dynamiek van een familiebedrijf met alles wat daarbij hoort, zoals generatiewisselingen, meegemaakt. Dat komt goed van pas in mijn praktijk, want ik doe veel voor familiebedrijven. Sommige klanten zijn al veertig jaar bij dit kantoor. Die zijn met niets begonnen en hebben door te bouwen of door te beleggen een vastgoedimperium opgebouwd.’

GELUK

‘Toen ik net notaris was, werd ik benaderd door iemand uit het bestuur van Kinderfonds MAMAS. Men was op zoek naar verjonging in het bestuur en naar iemand met een juridische achtergrond. Dus ze wilden weleens met die jongste notaris van Nederland praten. Kinderfonds MAMAS steunt sterke, lokale vrouwen, de MAMAS, en hun initiatieven om hulp te bieden aan Zuid-Afrikaanse kinderen die in ernstige armoede leven. Ik had direct een goede klik met de bestuursleden. Nu houd ik mij voor het fonds bezig met zaken als erfenissen, legaten, statuten en overige governance-vraagstukken. Zelf heb ik veel geluk gehad in het leven, daar ben ik mij goed van bewust. Opgegroeid in een veilige en liefdevolle omgeving, waar alle kansen waren. Kinderfonds MAMAS probeert een bijdrage te leveren aan de kansen van kinderen in Zuid-Afrika. Het uitgangspunt is dat de mensen zelf met plannen komen. Wij dicteren niet vanuit Nederland hoe het moet. We helpen om projecten die mensen daar zelf opzetten, mogelijk te maken.’

PROJECTEN

‘De MAMAS organiseren dagelijkse zorg, eten, bescherming, kleding, huiswerkhulp, sport, warmte en liefde voor inmiddels 40.000 kinderen in 43 projecten. Zo begeleiden zij deze kinderen naar volwassenheid. Het zijn in feite lokale ngo’s. De MAMAS bepalen zelf hoe zij de kinderen het best kunnen helpen.
Wij zien toe op de juiste besteding van de middelen. De kosten van het fonds zijn laag, zodat vrijwel alles naar de projecten kan. De medewerkers van het bureau leggen projectbezoeken af. Wij als bestuursleden proberen weleens mee te gaan. Ik heb in 2016 een zestal projecten bezocht, in een week tijd, in onder meer KwaZoeloe-Natal, waar Durban ligt. Daar is bijvoorbeeld een project om kinderen op te vangen, zodat ze in een veilige omgeving kunnen spelen, huiswerk kunnen maken en met een computer leren omgaan. Ook zijn er projecten die voorzien in mobiele *toy libraries*, speelgoedbibliotheken, vooral in rurale gebieden. De MAMAS ontmoeten elkaar, onder meer via onze tweejaarlijkse conferenties, en inspireren elkaar.
Zo ontstaat een netwerk. De MAMAS zetten nu met ons het *Powergirls*-programma op om meisjes weerbaar te maken. Ons streven is: *growing with the child*. Dat betekent: niet alleen de eerste jaren helpen, maar tot en met de opleiding, tot de kinderen op eigen benen staan. Opleiding is zó belangrijk. Ik ben blij dat ik dit werk kan doen. Er is méér dan de Zuidas.’ ■

‘Een conflict is als oude software op je pc, het blijft irriteren’

VMN

Bij het openvallen van een nalatenschap liggen conflicten tussen erfgenamen op de loer. Vaak moet je voor de oorsprong van het onbegrip ver terug in de tijd. In het doorbreken van die dynamiek speelt de nalatenschapsmediator een belangrijke rol. ‘Je wilt dat mensen begrip voor elkaar krijgen’, aldus VMN- bestuurslid Jacobine Haksteen. ‘Dan zijn ze in staat tot een oplossing te komen.’

TEKST Peter Steeman | **BEELD** Beeldbank TvG

Wanneer hebben erfgenamen behoefte aan een nalatenschapsmediator? ‘Soms is het heel duidelijk’, aldus Jacobine Haksteen. ‘Dan zijn de verhoudingen al zo verstoord dat er niet eens een notaris gekozen kan worden. Maar vaker gaat het om oud zeer, dat pas aan de oppervlakte komt na het overlijden van de langstlevende ouder. Ontevredenheid over je plek in het gezin slijt meestal niet. Integendeel, omdat je elkaar ook als volwassenen in die structuur blijft ontmoeten, wordt die onvrede gevoed en in stand gehouden. Er is een aantal momenten waarop dat onbehagen tot een uitbarsting komt. Bijvoorbeeld als er iemand van de kinderen moet worden aangewezen om als gevolmachtigde van de erfgenamen op te treden. Of bij de verdeling. Wie krijgt de armband? Wie krijgt de klok? Als ze zelf gaan verdelen en het gaat mis, komen ze vaak terug bij de notaris. Dan is nalatenschapsmediation een optie. Je kunt mensen er ook op attenderen. Soms heb ik als notaris een familie aan tafel voor het bespreken van de nalatenschap en merk ik aan de lichaamstaal al dat het niet lekker zit. Ook als er na afloop drie familieleden bellen, is dat een signaal. Dan merk je dat ze het niet eens zijn met de gang van zaken, maar ze zijn niet in staat dezelfde vraag aan hun broer of zus te stellen.’

‘Je bent heel alert en zorgt dat het niet escaleert’

COMMITMENT

Aan de spanning die in decennia is opgebouwd in families kun je in je rol als notaris op dat moment niet zoveel veranderen, vindt Haksteen. ‘Een notaris laat de mensen wel hun verhaal doen, maar komt vervolgens met een juridische oplossing. In de mediation komt de oplossing uit de partijen. Je faciliteert hooguit. Omdat mensen zelf een oplossing vinden, is er commitment. Dat werkt psychologisch beter. Als mediator laat je het juridische achter je. Je bent primair bezig met het conflict. Daarvoor moet je terug naar de kindertijd. Een conflict is als oude software op je pc. Die wordt traag en dat blijft irriteren. De oplossing is begrip. Wanneer je je al dertig jaar stoort aan het gedrag van een broer, helpt het als je voor het eerst hoort waarom hij bepaalde keuzes maakt.’

ALERT

Conflicten ontstaan doordat erfgenamen elkaars keuzes niet snappen. Dat gaan ze vervolgens zelf invullen. Zo’n gesprek leiden met familieleden rond de tafel is echt een vak. Je laat ogenschijnlijk de teugels vieren, maar door interventie houd je het gesprek functioneel. Het lijkt alsof je een passieve rol hebt. In de praktijk is het heel inspannend. Je bent heel alert en zorgt dat het niet escaleert. Als ik een mediationgesprek heb gehad, wil ik niet daarna direct een akte passeren. Je moet dan echt even je gedachten ordenen.’ Haksteen vindt dat je als notaris wel een rol kunt spelen in het voorkomen van dergelijke conflicten. ‘Bijvoorbeeld bij het opstellen van een testament. In het testament kunnen keuzes van een testateur toegelicht worden. Zo kan je voorkomen dat erfgenamen gaan gissen naar de beweegredenen van de testateur.’

IMPACT

De expertise die je als mediator inbrengt, helpt cliënten maar ook jezelf, vindt Haksteen. ‘Sommige notarissen volgen de opleiding tot mediator om een betere notaris te worden. Dat klopt wel. Sinds ik mediation doe, ben ik een andere notaris. Ik let meer op verwachtingen van klanten. Loop vaak voor een bespreking al even de wachtkamer in om te kijken hoe ze erbij zitten. Begin niet meer plompverloren met een juridisch verhaal en merk ook wanneer mensen afhaken. Het is de combinatie van notaris en mediation die mijn werk interessant maakt. Wat mediation voor heeft op het notarisvak is dat het een heel zichtbare impact heeft op mensen. Je kunt een prachtige akte opstellen, maar als cliënten na dertig jaar ruzie dankzij mijn hulp weer verder kunnen met elkaar krijg je meer dankbaarheid.’ ■

VERENIGINGSNIEUWS

EPN

Model huwelijksvoorwaarden

De commissie huwelijksvermogensrecht heeft een model huwelijkse voorwaarden gemaakt. Het model dient als leidraad voor EPN-leden bij het maken van huwelijkse voorwaarden. Het model is uitdrukkelijk nog in ontwikkeling. Het wordt afgeraden het model te gebruiken zonder de cursus van 12 maart 2018 te hebben gevolgd. Die wordt onder meer gegeven door prof. dr. Barbara Reinhartz. Tijdens deze bijeenkomst wordt een belangrijke toelichting op en gebruiksaanwijzing voor het model gegeven.

NRS

NRS doet beroep op expertise leden

De NRS is voor de tweede keer in korte tijd door het KNB-bestuur gevraagd om haar mening te geven over een dossier uit de vastgoedpraktijk. Dit keer lagen er zes concepten klaar van een wetsvoorstel voor wijzigingen en aanvullingen van Boek 5 Burgerlijk Wetboek. Eerder werd hier onder meer over gesproken tijdens het NRS-congres van oktober 2016. Om op korte termijn met een inhoudelijke reactie te kunnen komen, deed de NRS een beroep op haar leden. Een vijftal van hen pakte de handschoen op. Het bestuur zal deze werkwijze in voorkomende gevallen verder uitbouwen. Wilt u deel gaan uitmaken van een NRS-commissie die dit soort reacties gaat verzorgen? Meldt u dan aan via de verenigingsmanager van de NRS: j.ouendag@knb.nl.

STICHTING IT-NOTARIS

Presentaties terugkijken van het lustrumsymposium

Stichting IT-notaris vierde vorig jaar haar vijfjarige bestaan samen met de Nederlandse Vereniging van Beëdigde Informaticadeskundigen (NVBI) tijdens een symposium over 'Rechtszekerheid in de Informatiemaatschappij; Waarderen en beschermen van intellectueel eigendom'. Een korte samenvatting en de presentaties van de sprekers zijn nu te bekijken via de website van de IT-notaris. Wilt u eens onderzoeken of het IT-notarisschap iets voor u is? Neem dan contact op met het secretariaat via info@it-notaris.nl.

VASN

Geslaagde themamiddag kavelruil

Op 7 februari is een tweede bijeenkomst gehouden over kavelruil. Zowel vertegenwoordigers van provincies, Kadaster en kavelruilbureaus als een aantal VASN-leden waren aanwezig. Het thema van de middag was 'Voorwaarden voor een geslaagde kavelruil'. Tijdens de bijeenkomst is gezamenlijk een einddocument opgemaakt, waarin de voorwaarden voor een geslaagde kavelruil zijn benoemd. Dit document is via de website van de VASN te raadplegen.

Netwerkbijeenkomst NVR, VARA en VASN

De Nederlandse Vereniging voor Rentmeesters (NVR), de Vereniging van Agrarisch Recht Advocaten (VARA) en VASN hebben de handen ineengeslagen en op 23 november 2017 een studiemiddag georganiseerd over erfpacht. Dit was de aftrap voor een nieuw netwerk van agrarisch specialisten. Zo kan de specifieke kennis van de leden van de verenigingen met elkaar worden gedeeld. Ook kan men elkaar in de praktijk beter vinden. De volgende bijeenkomst is op 13 september 2018.

VMN

Cursus over nalatenschapsmediation

De VMN organiseert op 11 april samen met de vereniging van Familierecht Advocaten Scheidingsmediators een cursusbijeenkomst in het kader van nalatenschapsmediation. Marleen Aalderink, lid van de expertgroep erfrecht van het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel, Kanton en Toezicht, zal taak en werkwijze van de expertgroep toelichten en vervolgens ingaan op het thema (lichte en zware) vereffening. Daarnaast zal zij ook stilstaan bij de beneficiaire aanvaarding en de ervaringen van de rechtbank met advocaten en notarissen. Deze bijeenkomst is op de SS Rotterdam in Rotterdam. Deelnemers ontvangen 3 PE-punten. Binnenkort verschijnt de inschrijfmogelijkheid op de website van de VMN: www.vmn-notaris.nl.

VOC

Malafide praktijken in beeld gebracht

De Belastingdienst, het BFT, de KNB en de VOC hielden op 8 februari een bijeenkomst in Paushuize te Utrecht. Doel was te laten zien hoe rechtspersonen gebruikt worden voor malafide praktijken en dat de schade die hierdoor ontstaat jaarlijks bijna een half miljard euro is. Indicatoren op grond waarvan je kunt vermoeden dat er iets niet in de haak is, werden helder in beeld gebracht, met als duidelijke boodschap: gebruik het gezonde verstand. De komende maanden komt deze informatie ook voor de ringen beschikbaar.

CURSUSSEN

EPN

Bespreking EPN model huwelijksvermogensrecht
12 maart 2018
Jaarbeurs te Utrecht

Gespreksleidersbijeenkomst, intervisie huwelijksvermogensrecht
12 maart 2018
Jaarbeurs te Utrecht

ALV en cursusdag huwelijksvermogensrecht
29 mei 2018

NRS

ALV en cursus Capita Selecta Financiering, zekerheden en insolventierecht
17 april 2018

STICHTING IT-NOTARIS

Opleidingsdag
16 mei 2018

Training startcompetenties
29 mei 2018
Cursisten krijgen een overzicht van de meerwaarde, aangeboden diensten en basiskennis en -vaardigheden van het IT-notarisschap. De training wordt afgesloten met een thuisopdracht. Aanmelding kan via de website van IT-notaris of via info@it-notaris.nl.

Bestel nu! Nieuw Huwelijksvermogensrecht

EDITIE 2018

Auteurs:

Prof. mr. dr. W. Burgerhart
Prof. mr. dr. B. Schols
Prof. mr. dr. F. Schols

In deze publicatie ontsluiten de samenstellers de parlementaire geschiedenis van het nieuwe huwelijksvermogensrecht, de zogenoemde 'vierde tranche'. Het stelt de gebruiker in staat snel kennis te nemen van de achtergronden van ieder nieuw wetsartikel.

Bestel nu via www.sdu.nl

Sdu oprecht de beste keuze

Volledige openheid

Alles in openheid of liever toch verhullend? De afgelopen dagen stonden de kranten bol van de verschillen tussen oude en nieuwe politiek. Een minister vertrok, een voormalig premier van ons land overleed. Daar waar tegenwoordig van bestuurders totale openheid wordt gevraagd, verschuilden de machthebbers van vroeger zich liever in verhullende taal. Veel politici van vandaag kunnen de druk naar openheid niet aan en lopen vast in het alsmaar zenden van hun eigen boodschap. Ze poseren hun verhaal en maken dat mooier dan het is. Aan het luisteren naar het verhaal en de argumenten van de ander komen ze nauwelijks toe. Vroeger was dat anders. Antwoorden op vragen waren soms zo ingewikkeld dat het publiek niet doorhad met een kluitje in het riet te zijn gestuurd. Wollige taal werd ingezet om de verdeeldheid in eigen kring te maskeren. Tegenwoordig verkiezen we kennelijk de aangedikte werkelijkheid boven de gemaskeerde.

VERBINDEN

Over Ruud Lubbers hoorde ik dat hij op jonge leeftijd al onder de indruk raakte van de tegenstelling tussen zijn eigen katholieke wortels en het natuurhistorische mensbeeld. Het verhaal van het ontstaan van de aarde volgens het Oude Testament versus de wetenschappelijk bewezen oudheid van onze planeet. Hij kon leven met deze beide verhalen, probeerde twee ogenschijnlijk tegenstrijdige opvattingen met elkaar te verbinden. Deze eigenschap was typerend voor hem: in alles probeerde hij zich in de gedachten van de ander te verplaatsen en daarover in gesprek te komen. Het is de enige manier om radicalisme te vermijden: naar elkaar luisteren en de ander proberen te begrijpen.

LASTIG

In onze eigen notariële democratie staat het bestuur openheid en transparantie voor. Maar in de praktijk blijkt dat soms lastig. Niet alle onderwerpen lenen zich ervoor in een vroeg stadium met de leden te delen. Daarover wordt dan in de Ledenraad een pittige discussie gevoerd. Dat is terecht, want het bestuur hoort daarover rekening en verantwoording af te leggen. Pas toe (die openheid) of leg uit (die verhullende taal), is immers het devies.

DRIEHOEK

Openheid is ook iets dat de leden van het bestuur verwachten. Ook hier ervaren we af en toe hobbels. Veel notarissen zijn net als ik verontwaardigd bij het lezen over notarissen die over de schreef zijn gegaan. We willen niet accepteren dat een klein deel van onze collega's er een potje van maakt en de regels zo duidelijk aan hun laars lapt. Hoe heeft het kunnen gebeuren? Waar was de KNB? Wat deed het BFT? En waarom greep de tuchtrechter niet eerder en harder in? Wekelijks ontvang ik van bezorgde leden mails over de in hun ogen falende driehoek in tucht en toezicht. In mijn vorige column probeerde ik aan te geven dat al deze instanties moeten willen leren van de recente gebeurtenissen. Toch is het moeilijk hierbij volledige openheid te betrachten. De KNB, noch het BFT, noch de tuchtrechter kan naar buiten treden met hun eigen verhaal over specifieke gevallen. Wat zij wisten en wat zij hebben gedaan, daarover mogen zij niet vertellen. Ik weet echter dat er hard gewerkt wordt aan snellere uitwisseling van informatie en betere afstemming van elkaars werkzaamheden. Omzien in verwondering, leren van het verleden en daarna met volle kracht vooruitwerken aan een nog beter notariaat, dat is wat nodig is.

ZUURSTOF

Ook de individuele notaris heeft daarbij een belangrijke taak. Hij ziet en hoort van alles, gezamenlijk zijn wij de oren en ogen van het notariaat. Wij willen onze leden uitnodigen meer met elkaar in gesprek te gaan over onze kwaliteit en elkaar en ons daarop aan te spreken. Het bestuur is voornemens meer dan vroeger geruchten en verhalen serieus te nemen, maar realiseert zich hoe lastig het zal zijn die informatie op waarde te schatten. Ook het aanstaande Kwaliteitsfonds krijgt een belangrijke taak in het tijdig begeleiden van kantoren in moeilijkheden. Doel van dit fonds is immers de kwaliteit, de continuïteit en het vertrouwen in het notariaat zeker te stellen. Want een goede kwaliteit bij alle kantoren zorgt voor vertrouwen in de beroepsgroep – en vertrouwen is als zuurstof voor het notariaat. ■

Nick van Buitenen | **VOORZITTER KNB**

Internationale samenwerking op gebied van blockchain

De Dutch Blockchain Coalition, waarvan de KNB een van de deelnemers is, heeft op 22 februari samen met B-Hive en de Luxembourg House of Financial Technology een *Memorandum of Understanding* ondertekend. Daarmee bevestigen de drie partijen dat zij een jaar lang zullen samenwerken op het gebied van blockchain en dat zij die samenwerking concreet vorm willen geven.

De partijen gaan het komende jaar kennis uitwisselen over hoe blockchain meerwaarde kan opleveren voor de economie en de maatschappij in het algemeen. Daarnaast willen zij internationale en Europese standaarden voor blockchaintechnologie definiëren, gaan ze elkaar helpen om de kennis wat betreft relevante blockchainthema's uit te breiden en wisselen zij kennis uit op het gebied van *identity management* op basis van *self sovereign identity* (burgers en bedrijven hebben de beschikking over hun eigen identiteit en zijn niet afhankelijk van een centrale autoriteit). Ook zullen de partijen naar toepassingen van blockchain kijken waarbij meerdere maatschappelijke sectoren betrokken zijn, bijvoorbeeld zorg en verzekeringen.

UITDAGINGEN

De Dutch Blockchain Coalition is een publiek-privaat samenwerkingsverband dat werkt aan een nieuw digitaal uitwisselingssysteem voor overheden, bedrijven en burgers. Naast de KNB zitten onder meer De Nederlandsche Bank, de Autoriteit Financiële Markten en TNO in de coalitie. 'De snelle ontwikkeling van blockchain leidt tot uitdagingen die niet binnen de grenzen van een individueel land opgelost kunnen worden', reageert coalitiemanager Frans van Ette. 'Het is daarom enorm belangrijk om op internationaal niveau samen te werken om op een effectieve manier de ontwikkeling van deze jonge technologie te coördineren. Zoals in vele andere partnerships zoeken de Benelux-landen ook op dit gebied de samenwerking.'

Nadere informatie: KNB, Bernadette Verberne, b.verberne@knb.nl, 070 3307140

Annette van der Klooster in bestuur KNB

Annette van der Klooster (34) is tijdens de ledenraad van 7 februari benoemd tot lid van het bestuur van de KNB. Met haar benoeming telt het bestuur weer zeven leden.
Van der Klooster is kandidaat-notaris bij Notariskantoor Brummelhuis in Amsterdam. Daarnaast is zij lid van de werknemerscommissie van de Pensioenkamer. Van der Klooster was eerder lid van de Commissie kandidaat-notarissen. In het bestuur zal zij zich onder meer gaan richten op de verbinding met de jongste generatie in het notariaat.

TWEE NIEUWE LEDEN COMMISSIE KANDIDAAT-NOTARISSEN

Ook de Commissie kandidaat-notarissen heeft twee nieuwe leden. Per april zullen Vincent van Heiningen van Daan Legal te Arnhem en Noortje van Raaij van Van Grafhorst Notarissen te Utrecht hiervan deel uitmaken.

Bezoek Nederlandse delegatie aan GroupeADSN

Een delegatie van het Nederlandse notariaat bezocht op 20 februari de GroupeADSN, het computercentrum van het Franse notariaat in Venelles. Daar kregen zij uitleg over de Franse computersystemen. KNB-bestuurslid Bart Versteeg hoopt in de toekomst dat alle notarissen in Europa in één digitaal systeem kunnen werken. 'Laten we dat gaan uitzoeken.'

Jaarlijks krijgen de 10.500 Franse notarissen bezoek van 20 miljoen mensen en passeren zij ruim 4 miljoen akten. Meer dan de helft daarvan gaat inmiddels digitaal, met elektronische handtekeningen. Binnenkort hoeven mensen daarvoor ook niet meer naar het notariskantoor. Eenvoudig was het opzetten van dit systeem niet: daar ging 15 jaar aan ontwikkeling aan vooraf.

COMPUTERSYSTEMEN

De GroupeADSN is opgericht door de Conseil Supérieur du Notariat. Er werken 20 mensen. Hier zorgen zij voor de computersystemen van de Franse notarissen en beheren zij centrale registers, zoals het Centraal Akten Register, het Centraal Testamenten Register en het Vastgoed Register. Ook ARERT, het platform van registers van centrale testamenten en Europese verklaringen van erfrecht, draait vanuit Venelles. Frankrijk is graag bereid kleinere landen te helpen bij het opzetten van platforms en systemen. Bary: 'Voorkom dat jullie dezelfde fouten maken als wij.'

Nadere informatie: KNB, Lineke Minkjan, l.minkjan@knb.nl, 070 3307214

KNB Cursusagenda

On demand
Webinar beperkte gemeenschap van goederen
Op 29 augustus was het live webinar over de beperkte gemeenschap van goederen. U kunt dit webinar on demand bekijken.

12 maart t/m 5 april 2018
Eindsprint invoering AVG
Op 25 mei 2018 treedt de Algemene verordening gegevensbescherming in werking. De KNB ondersteunt het notariaat bij de te nemen maatregelen. Speciaal voor de contactpersonen Privacy en Informatiebeveiliging van notariskantoren organiseert de KNB workshops op vijf verschillende plaatsen in het land.

15 t/m 29 maart 2018
Regiobijeenkomsten 'Fraudepreventie'
De KNB organiseert in maart regiobijeenkomsten over fraudepreventie. Uitgangspunt is de notitie over notariaat en fraudepreventie die eind 2017 door het bestuur van de KNB is vastgesteld en die door de ledenraad van de KNB wordt ondersteund.

19 maart 2018
***Mediation for notaries* (in Brussel)**
De Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat organiseert in samenwerking met het Frans en het Nederlands notariaat een workshop inzake grensoverschrijdende notariële bemiddeling. De workshop heeft tot doel een gemeenschappelijke Europese cultuur inzake grensoverschrijdende notariële bemiddeling uit te werken en de kennis van de praktijk en het wetgevend kader inzake bemiddeling te verbeteren, zowel ten aanzien van notaris-bemiddelaars als niet-bemiddelaars.

De volgende managementcursussen worden op verschillende data en locaties aangeboden.

Effectief overtuigen en beïnvloeden
Goede beïnvloedings- en overtuigingsvaardigheden zijn essentieel voor iedere (kandidaat-)notaris. In de contacten met uw cliënten en anderen draait het altijd om communicatie en relatie. Wilt u iemand overtuigen en beïnvloeden? Zorg er dan voor dat de ander betrokken is en u begrijpt.

Ondernemerschap
Ondernemerschap is voor een (kandidaat-)notaris belangrijker dan ooit. Toenemende concurrentie, kritische cliënten, nieuwe aanbieders en een oplettende overheid; allemaal aspecten waar (kandidaat-)notarissen en notariskantoren mee te maken hebben.

Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, Cursussen en congressen, telefoon 070 3307125/121, cursussen@knb.nl of NotarisNet/Over KNB en opleidingen.

'Notarieel Pensioenfonds is zaak notariaat zelf'

De cijfers uit het draagvlakonderzoek van het Notarieel Pensioenfonds, de interpretatie daarvan en eventuele conclusies zijn een zaak van de beroepsgenoten in het notariaat onderling. Dat antwoordt minister Wouter Koolmees (D66, Sociale Zaken en Werkgelegenheid) op schriftelijke vragen van zijn partijgenoten Steven van Weyenberg en Maarten Groothuizen. Wat betreft de verplichte deelname voor notarissen aan het pensioenfonds zijn er volgens de minister geen voorwaarden gesteld met betrekking tot de vereiste representativiteit. De verplichte deelname vloeit namelijk voort uit de Wet op het notarisambt (Wna). De verplichting is in de wet opgenomen op verzoek van de betrokken vertegenwoordigende verenigingen. Het notariaat gaat zelf over de vraag of de verplichting wenselijk is en wie daar onder vallen. De minister wenst zich daarom niet hierover uit te laten. Eveneens kan de minister niet zeggen of er binnen het notariaat meer draagvlak is voor verplichte deelname aan een bepaalde regeling in plaats van een vast pensioenfonds. Hij weet niet of dit is onderzocht.

Nadere informatie: KNB, Hens Meengs, h.meengs@knb.nl, 070 3307149

Een stukje geschiedenis

Van *Correspondentie-Blad* tot *Notariaat Magazine*

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en haar voorgangers hebben de afgelopen 175 jaar tal van bladen gehad om leden en anderen te informeren. Van bladen met teksten over bestuursvergaderingen en wetswijzigingen, via nieuwsbrieven met zwart-witfoto's naar een uitgebreid magazine in kleur over het doen en laten van notarissen.

TEKST Martijn Rip | **BEELD** Martijn Rip

In de eerste algemene vergadering (ALV) van de Broederschap der Notarissen, op 11 juni 1844, werd meteen besloten om een tijdschrift uit te geven: het *Correspondentie-Blad*. De redactie bestond uit het hoofdbestuur en de algemene secretaris. Het was vooral die secretaris die zich veelvuldig met het nieuwe blad bezig ging houden. Zijn naam? Bruno Tideman, de Amsterdamse notaris die ook aan de wieg stond van de broederschap. In de dertig jaren daarna gebruikte hij regelmatig het *Correspondentie-Blad* om zijn mening over het notariaat te ventileren. Behalve een verslag van de ALV bevatte het blad onder meer zaken waarbij notarissen hun collega's om raad vroegen. In het volgende nummer stond steevast een deskundig antwoord.

ONMISBARE SCHAKEL

In 1871 besloot de ALV dat het tijd werd voor iets nieuws: het *Bijblad* van het *Correspondentie-Blad*. Met dit blad moest het notarisambt bekender worden gemaakt onder het publiek. Want, zoals in de inleiding van het eerste nummer te lezen valt, is het notarisambt 'eene noodzakelijke, een onmisbare schakel in de keten, die het welgekozen beeld is van de tegenwoordige maatschappij'.
Nadat Tideman, die ook voor het *Bijblad* veel redactiewerk op zich nam, was gestopt, werden de bijdragen van de leden schaarser. De ommekeer kwam in 1882, toen Hinno Willem Jan Sannes als redacteur werd benoemd. Om met een schone lei te beginnen, werd het blad omgedoopt in *Tijdschrift der Notarissen*. De vreugde bij het hoofdbestuur over de nieuwe redacteur was van korte duur: in 1884 werd het contract van Sannes niet verlengd omdat het bestuur ontevreden was over zijn ontwerp van de Wet tot regeling van het Notarisambt.

WEEKBLAD

In 1901 veranderde het tijdschrift in *Notarieel Weekblad*. Het hoofdbestuur hoopte dat het evenveel waardering zou krijgen als het door het Broederschap van Candidaat-Notarissen sinds 1870 uitgegeven *Weekblad voor Privaatrecht, Notarisambt en Registratie (WPNR)*. Dat bleek een illusie. In 1915 kostte het weekblad circa 4.300 gulden per jaar, terwijl het aantal abonnees onder de honderd was gezakt. Het bestuur trok de stekker eruit.

MAANDBLAD

Al die tijd bleef het *Correspondentie-Blad* de voornaamste communicatiebron van de broederschap. In 1968 werd dit vervangen door het *Maandblad voor het Notariaat*, bestemd voor zowel notaris als kandidaat-notaris. 'Een blad dat niet alleen voorlichting zal geven omtrent wetgeving, jurisprudentie en praktijkproblemen, maar ook omtrent efficiency op het notariskantoor'. Vijf jaar later was het alweer gedaan met het maandblad. Vanwege het samengaan met de Broederschap van Candidaat-Notarissen trok de redactie in bij het *WPNR*.

MAGAZINE

Na het verdwijnen van het maandblad verzond het bestuur circulaires en mededelingen in briefvorm. Om papier te besparen, werden deze vanaf 1986 in een nieuwsbrief bijeengebracht. Een nieuwsbrief die met het jaar uitgebreider werd, zodat het langzaamaan toch weer op een blad ging lijken. In 2001 verscheen daarom het *Notariaat Magazine*: 'toegankelijker voor geïnteresseerde derden en met ruimere mogelijkheden voor profilering van de beroepsgroep'. Nieuws, commentaren en achtergronden samengebracht in een kleurrijk magazine dat ook deze maand weer bij elke notaris in de brievenbus viel. ■

JUBILEUMPROGRAMMA

Onder het motto 'Notaris, met recht het mooiste beroep!' worden dit jaar tal van bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd. Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

5 maart t/m 29 maart	Regiobijeenkomsten (verspreid door het land)
3 juli	ALV/*WPNR*-congres
September	Studentenchallenge
18-22 september	50+Beurs
5 oktober	Jaarcongres met feest
5 oktober	Presentatie Jubileumboek
8 november	Kandidatensymposium
19 november	Oud-notarissendag

Kijk op 175jaarknb.nl voor nieuws en de actuele stand van zaken. Ideeën of meedenken? Mail naar jubileum@knb.nl.

Feuilleton-strip

Het olografisch testament

Ook al heeft het notariaat de naam stoffig en saai te zijn, in de literatuur is het toch een paar keer onderwerp van schrijven. Hooft, Bordewijk, Van Ostaijen, Couperus, Du Perron en Belcampo, om een aantal schrijvers te noemen. Die laatste schreef het verhaal *Het olografisch testament*. Tekenaar Emiel Geerdink geeft dit verhaal nu 'een gezicht'.

Vanwege het 175-jarig bestaan van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) verschijnt zijn strip de komende maanden als feuilleton in *Notariaat Magazine*. Maar eerst, wie was Belcampo en waarom een strip?

Belcampo: schrijver van unieke verhalen

Belcampo is het pseudoniem van Herman Pieter Schönfeld Wichers. 'Belcampo' is de Italiaanse vertaling van zijn achternaam Schönfeld (= mooi veld). Belcampo werd geboren in 1902 en groeide op in Rijssen. Hij studeerde rechtsgeleerdheid en notarieel recht en werkte korte tijd op een advocatenkantoor. Daarna zwierf hij door Zuid-Europa, waarover hij *De zwerftocht van Belcampo* (1938) schreef. Dit was zijn literaire doorbraak, maar Belcampo wilde geen broodschrijver worden. Daarom ging hij in 1937 geneeskunde studeren. Na zijn artsexamen was hij enige jaren huisarts, waarna hij in Groningen studentenarts werd. Op 2 januari 1990 overleed Belcampo. Hij werd, nadat zijn stoffelijk overschot op een platte boerenkar werd vervoerd, naast zijn vader begraven op de oude algemene begraafplaats in Rijssen.

SURREALISTISCH

Zijn hele leven bleef Belcampo schrijven. Zijn werk wordt vaak fantastisch en surrealistisch genoemd. Dit doordat hij één element in de werkelijkheid verandert en daarop consequent doorfantaseert. *Het olografisch testament*, dat hij schrijft in 1934, verschijnt in de bundel *Nieuwe verhalen* (1946). Het verhaal gaat over een dorpsnotaris die een wel heel bijzonder testament in bewaring krijgt: de laatste wil van de heer Heidenrijk, opgetekend op het lichaam van zijn echtgenote. Belcampo wist waarover hij schreef. Zijn vader was notaris in Rijssen. Vandaar dat hij in zijn verhaal adequaat verwijst naar de Wet op het notarisambt.

BIJZONDERE BAND

Notariaat Magazine heeft een bijzondere band met dit ultieme notarisverhaal. In 2009 is het aanleiding voor een verhalenwedstrijd in het magazine. De winnaar (Caroline de Maat, notaris in Bergen op Zoom) kreeg als prijs een bijzondere editie van het verhaal. En dit jaar komt daar een stripversie in feuilletonvorm bij. In het jaar waarin de KNB haar 35ste lustrum viert, kan en mag aandacht voor een van de pareltjes van de Nederlandse literatuur niet ontbreken.

Rare metaforen

Emiel Geerdink (54) is illustrator en animator. Als zelfverklaard 'alleswiller' op grafisch gebied heeft hij zich op het 'verstrippen' van *Het olografisch testament* gestort. 'Er zit altijd een moraal in de verhalen van Belcampo.'

Heb je eerder strips gemaakt?
'In mijn studententijd heb ik ook weleens een strip gemaakt bij een tekst van iemand anders en ook voor de achterpagina van *ABAB*, een blad voor accountants. Niet veel dus. In tegenstelling tot mijn normale werkzaamheden is het maken van een strip een veel complexer project dat ook meer uithoudingsvermogen vergt. De plaatjes moeten in een lijn zijn, maar ook de bladsnede. De strip moet als een film tot je komen en dat is anders dan wat ik normaal doe.'

Wat spreekt je in het verhaal aan?
'Ik hou van literatuur en lees veel. Dit verhaal van Belcampo ken ik al heel lang en is me altijd bijgebleven. De schrijfstijl van Belcampo is surrealistisch. Hij gebruikt rare metaforen. Daar hou ik van en dat is ook erg prettig voor een strip. Daardoor kan je het goed verbeelden. Daarnaast vind ik het mooi dat er altijd wel een moraal in de verhalen van Belcampo zit, al ligt die er niet zo dik bovenop. En ik hou ook van zijn archaïsch taalgebruik.'

Heb je zelf ervaringen met het notariaat?
'Mijn ervaring met notariaat is van lang geleden. Bij het doorkijken van dit magazine op internet kwam ik de foto van Nick van Buitenen tegen. En toevallig was dat mijn notaris destijds. Ik heb zelfs voor zijn website eens een route-animatie gemaakt. De wereld is klein!'

Waar liep je bij het maken van de strip tegenaan?
'Toen ik begon, tekende ik de beide heren in het verhaal nogal oud en lelijk, ook om het contrast met de vrouw te vergroten. Gaandeweg vond ik dat ik ze toch wat moest verjongen en heb ik de notaris een mooie blonde kuif gegeven. De strip zelf heeft wel een "oude" uitstraling. Dat omdat het taalgebruik van Belcampo ook archaïsch is.'

Het olografisch Testament
VAN DALEN NOTARISKANTOOR
N DALEN
NOTARIS
BINNEN!
GAAT U ...

wordt vervolgd

Novitaris-arrest is ook in het tuchtrecht de norm

Uitspraak: *ongegrond*

Casus

Klager K2 (een vennootschap) heeft wegens een geldlening aan bank B een recht van eerste hypotheek verleend op het recht van erfpacht op kantoorgebouwen (het perceel) tot een bedrag van ruim 76 miljoen euro.
K2 komt haar verplichtingen niet na, waarna B gaat veilen. B, K2 en klager K1 (ook een vennootschap) treden in overleg over de verkoop van het perceel en tekenen een *Letter of Intent* (LOI). K1 zal het pand kopen, echter zij kiezen voor de executieprocedure om zuivering te verkrijgen van het tweede hypotheekrecht zonder in overleg te hoeven treden met de gerechtigde.
K1 zal een onderhands bod doen van ruim 16 miljoen euro. B en K1 hebben onderhandeld over een *pre auction agreement*, maar er komt geen overeenkomst.
K1 doet het genoemde bod, maar B ontvangt ook een bod van X van 24 miljoen, dat B aanvaardt.
Notaris N mailt de volgende dag de conceptkoopovereenkomst naar B. Twee uur later krijgt N bericht van notaris P, partijnotaris van K1, dat B hiermee wanprestatie pleegt, waaraan N niet kan meewerken.
A, de advocaat van K1, voegt daar nog aan toe dat N door haar medewerking de schijn van partijdigheid wekt, aangezien B wordt bijgestaan door een advocaat van het kantoor van N.
B legt de getekende koopovereenkomst ter goedkeuring voor aan de voorzieningenrechter. De klagers dagen B in kort geding en stellen dat de overdracht aan X resulteert in een schending van het exclusiviteitsbeding onder de LOI. De voorzieningenrechter wijst de vorderingen van klagers af, overwegende dat het belang van B om de executie en de onderhandse verkoop van het perceel aan X ongehinderd te kunnen voortzetten, zwaarder moet wegen dan het belang van K1.
De voorzieningenrechter verleent vervolgens op 7 september 2016 verlof om het perceel onderhands te verkopen aan X en te leveren.
Klagers dienen klachten in bij de kamer en verzoeken de voorzitter om op de voet van de ordemaatregel van artikel 106 Wet op het notarisambt (Wna) N te verbieden verder mee te werken aan de veilingprocedure.
N schort haar werkzaamheden op, met name omdat de beschikking van 7 september 2016 niet uitvoerbaar bij voorraad is verklaard. N verzoekt de voorzitter van de kamer niet over te gaan tot het opleggen van de ordemaatregel, hetgeen de voorzitter honoreert.
Bij vonnis van 17 oktober 2016 verklaart de voorzieningenrechter de beschikking van 7 september 2016 alsnog uitvoerbaar bij voorraad en veroordeelt N om de leveringsakte te passeren, waaraan N uitvoering geeft.
De kamer voor het notariaat te Amsterdam heeft de klacht ongegrond verklaard (ECLI:NL:TNORAMS:2017:15).

De klacht

N had als veilingnotaris uiterlijk vanaf de kennisgeving van de (gestelde) wanprestatie haar diensten moeten weigeren, omdat op dat moment sprake was van een schending van een contractueel recht van een derde (K1) zonder dat een concurrent leveringsrecht (de koopovereenkomst tussen B en X) had of een (andere) rechtvaardigingsgrond aanwezig was.
N heeft de schijn van partijdigheid gewekt door als veilingnotaris op te treden in een executoriale veiling waar haar kantoorgenoot als partijadviseur voor B bij betrokken was, terwijl betrokkenen daartegen expliciet bezwaar hadden gemaakt.
N had het belang van K2 in de verzoekschriftprocedure moeten bewaken.
Dat belang is onder andere gelegen in het genereren van de hoogst mogelijke executieopbrengst. De LOI is tevens door K2 ondertekend en die had belang in het voorkomen dat verdere wanprestatie werd gepleegd.

Het verweer

N was tot het bericht van P niet op de hoogte van de (inhoud van de) LOI en de beweerde wanprestatie. Aangezien sprake was van een hoger bod, welk bod reeds door B was aanvaard vóórdat zij de e-mail van P ontving, heeft zij op goede gronden kunnen meewerken aan de uitvoering van de koopovereenkomst. N had gegronde redenen om aan te nemen dat de door K1 gepretendeerde aanspraken niet in de weg behoefden te staan aan verkoop en levering aan X. Ook was zij op grond van het Novitaris-arrest (ECLI:NL:HR:2015:831) niet gehouden om haar dienstverlening te staken. Verder zou het stoppen van de veilingprocedure aanzienlijke schade voor B hebben veroorzaakt.
Wat betreft de schijn van partijdigheid hoefde zij zich niet als veilingnotaris terug te trekken, omdat K1 niet meer als mogelijke partij in beeld was, waardoor belangenconflict tussen B en K1 geen rol meer speelde. K2 was als schuldenaar wel een belanghebbende, maar niet een betrokken partij in de zin van artikel 18 lid 2 Verordening beroeps- en gedragsregels (Vbg), aldus N.

Het oordeel

Tuchtrechtelijke en civielrechtelijke maatstaf

Het hof heeft in zijn uitspraken van 24 mei 2011 (ECLI:NL:GHAMS:2011:BV2685) en 4 april 2017 (ECLI:NL:GHAMS:2017:1120) overwogen dat er in het algemeen goede gronden zijn om dienst te weigeren wanneer het de notaris bekend is dat zijn dienstverlening een onrechtmatige daad jegens een derde of een tekortkoming jegens een derde in de nakoming van een verbintenis of een onrechtmatige daad jegens een derde door één of meer bij de transactie betrokken partijen tot gevolg heeft. Van de notaris wordt verlangd dat hij zich terughoudend opstelt in geval van conflicterende rechten, maar hij is niet onder alle omstandigheden verplicht tot dienstweigering. Indien dienstweigering leidt tot schending van een rechtmatig belang van een bij de te verrichten rechtshandeling betrokken partij dat de notaris dient te behartigen, kan de notaris in verband daarmee tot de conclusie komen dat hij zijn medewerking desondanks moet verlenen.
Deze tot op heden gehanteerde tuchtrechtelijke maatstaf is een andere dan de civielrechtelijke maatstaf die de Hoge Raad hanteert in het Novitaris-arrest, die is herhaald in HR 10 november 2017, ECLI:NL:HR:2017:2850.

De tuchtrechtelijke maatstaf neemt tot uitgangspunt dat de notaris zijn dienst moet weigeren, tenzij sprake zou zijn van een schending van een rechtmatig belang van een betrokken partij dat de notaris dient te behartigen; in dat geval *kan* de notaris tot de conclusie komen dat hij zijn medewerking toch dient te verlenen. De civielrechtelijke maatstaf neemt tot uitgangspunt dat de notaris zijn dienst moet weigeren of opschorten, *indien* hij weet of na onderzoek tot het oordeel komt dat de beoogd verkrijger geen rechtmatig belang heeft bij een levering of bezwaring van een goed, hetgeen het geval is indien het recht van een derde door een wettelijke regel als het sterkere recht is aangewezen of indien de beoogd verkrijger onrechtmatig jegens de derde zou handelen door levering of bezwaring te verlangen.

Het notarieel tuchtrecht strekt er primair toe in het algemeen belang een goede wijze van beroepsuitoefening te bevorderen, niet om de civielrechtelijke aansprakelijkheid van de notaris vast te stellen. In de tuchtprocedure staat ter beoordeling of een notaris in overeenstemming heeft gehandeld met de voor zijn beroepsgroep geldende normen en gedragsregels.
Die beoordeling geschiedt aan de hand van andere maatstaven dan die worden gehanteerd bij de beoordeling van de civielrechtelijke aansprakelijkheid en zonder de in een civiele procedure geldende en mede ter bescherming van de gedaagde (notaris) strekkende bewijsregels (HR 10 januari 2003, *NJ* 2003/537, ECLI:NL:HR:2003:AF0690). Het hof overweegt dat het verschil in de aard van het tuchtrecht en het civiele recht kan rechtvaardigen dat de tuchtrechter andere en hogere eisen stelt aan het handelen of nalaten van een notaris of de door hem te betrachten zorg, mits die eisen niet zodanig uiteenlopen dat het tuchtrecht van de notaris een handelen of nalaten of een andere mate van zorg verlangt dan het civiele recht en het optreden van de notaris in het rechtsverkeer daardoor op onaanvaardbare wijze wordt bemoeilijkt. Het hof is van oordeel dat in gevallen als in deze de tuchtrechtelijke maatstaf in overeenstemming moet zijn met de civielrechtelijke maatstaf. Het uiteenlopen van de strengere tuchtrechtelijke maatstaf en de soepeler civielrechtelijke maatstaf kan er in deze gevallen immers toe leiden dat de notaris tuchtrechtelijk gehouden is zijn dienst te weigeren, terwijl hij civielrechtelijk vanwege juist deze dienstweigering aansprakelijk kan zijn voor de schade die daardoor ontstaat. Dat bemoeilijkt op onaanvaardbare wijze een efficiënt en effectief optreden van de notaris en kan een belemmering vormen voor een ordelijk rechtsverkeer in het geval dat de notaris gevraagd wordt een dienst te verlenen die wanprestatie of een onrechtmatige daad jegens een derde tot gevolg kan hebben. Daarbij is ook van belang dat naar het oordeel van het hof de civielrechtelijke maatstaf in tuchtrechtelijk opzicht recht doet aan de normen die zijn neergelegd in de artikel 93 lid 1, artikel 17 lid 1 en artikel 21 van de Wna.

In dit geval: geen reden tot dienstweigering
N dient als veilingnotaris te bevorderen dat voor de hypotheekhouder de hoogste opbrengst wordt gerealiseerd. Dat is ook in het belang van de schuldenaar, K2, en mogelijke andere schuldeisers.
N had geen reden voor dienstweigering. Zij kon haar werkzaamheden als veilingnotaris voortzetten aangezien B na aanvaarding van het onderhandse bod reeds op 16 mei 2016 en een dag vóór het bericht van P, een sterker recht op levering van het perceel had dan K1. Ex artikel 3:268 lid 2 Burgerlijk Wetboek diende het onderhandse bod vervolgens ter goedkeuring aan de voorzieningenrechter te worden voorgelegd.
Overigens is rechtens niet vast komen te staan dat B wanprestatie heeft gepleegd. Tevens is niet aannemelijk geworden dat N eerder kennis droeg van de inhoud van de LOI. N is bij de voortzetting van haar dienstverlening zorgvuldig te werk gegaan, aangezien zij op verschillende momenten het oordeel van de rechter heeft afgewacht. Voorts is van belang dat een veilingnotaris het veilingtraject niet zomaar kan afbreken, omdat daarbij allerlei belangen zijn betrokken. Het hof acht deze klachtonderdelen, evenals de kamer, ongegrond.

Schijn van partijdigheid
Op grond van artikel 18 lid 2 Vbg passeert een notaris geen akten bij de totstandkoming waarvan hij of een kantoorgenoot als partijadviseur van een van de partijen betrokken is geweest, tenzij alle betrokkenen daarmee instemmen. Op grond van artikel 18 lid 3 Vbg dient de instrumenterend notaris zich als zodanig terug te trekken zodra een niet aanstonds overbrugbaar belangenconflict tussen partijen is ontstaan of dreigt te ontstaan over de rol van de notaris.
Een veilingnotaris treedt op als regisseur in de executieprocedure en dient zich op grond van artikel 17 lid 1 Wna onpartijdig op te stellen jegens alle bij de executie betrokkenen.
Vaststaat dat noch N, noch een van haar kantoorgenoten bij de totstandkoming van de LOI betrokken is geweest.
N heeft zich in deze zaak niet hoeven terugtrekken aangezien klagers, professionele partijen voorzien van deskundige juridische bijstand, van meet af aan wisten wie bij de procedure betrokken waren en wat de rol van eenieder was. Daarbij komt dat N op verschillende momenten haar werkzaamheden als veilingnotaris heeft opgeschort in afwachting van het oordeel van de rechter.
Het hof acht dit klachtonderdeel eveneens ongegrond.

Het Hof verklaart de klacht ongegrond
Hof Amsterdam, 23 januari 2018
ECLI:NL:GHAMS:2018:166

Opmerking
Het hof brengt de tot op heden gehanteerde tuchtrechtelijke maatstaf, in gevallen als in deze zaak, in overeenstemming met de maatstaf van het Novitaris-arrest. Ter vermijding van misverstanden neemt het hof de volledige formulering van deze maatstaf over in deze uitspraak.

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtuitspraken te lezen. Nadere informatie: KNB (nm@knb.nl)

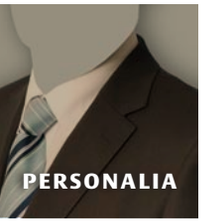

Benoemd tot notaris

Eemnes (in associatief verband met mevrouw mr. W.A. van der Sluis-Bont), m.i.v. 24 januari 2018 **mr. E.H. Schade**, kandidaat-notaris (2004);
Tilburg (protocol mr. J.A.H.G. van Tuijl), m.i.v. 1 februari 2018 mevrouw **mr. M.E.F. Ploum**, kandidaat-notaris (2003);
Utrecht (protocol mr. A.M.Th. Rothfusz), m.i.v. 15 februari 2018 **mr. R.Th. van Leeuwen**, kandidaat-notaris (2001);
Haarlem (protocol mr. A. Helmig), m.i.v. 15 maart 2018 mevrouw **mr. T.M. Bos**, kandidaat-notaris (1997).

Aangewezen tot toegevoegd notaris

Delft (protocol mr. K.J. van den Dool), m.i.v. 5 februari 2018 mevrouw **mr. M.C. Loof**.

Eervol ontslag op verzoek

mr. K.A. den Hartog, notaris te *Rotterdam*, m.i.v. 1 februari 2018;
mr. P.J.N.T. Zeestraten, notaris te *Heerlen*, m.i.v. 1 februari 2018;
mr. J.G. Hoekstra, notaris te *Heerlen*, m.i.v. 1 februari 2018;
mr. C.F. Wery, notaris te *Dordrecht*, m.i.v. 1 februari 2018
mr. L. Kamps, notaris te *Doetinchem*, m.i.v. 13 februari 2018;
mr. A. Helmig, notaris te *Haarlem*, m.i.v. 15 maart 2018.

Toewijzing protocol

De minister voor Rechtsbescherming heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van mr. J.P.S. Mikx, tot 15 februari 2017 notaris te Emmen, m.i.v. 1 februari 2018 toe te wijzen aan **mr. R.T. de Vries,** notaris te *Westerwolde*.

Erik Schade

Manon Ploum

Tessa Bos

raat coaching
werkt oprecht

Een betere balans Werk-Privé?

Maak een afspraak voor een kosteloos gesprek waarin je meteen inzicht en duidelijkheid krijgt.

raatcoaching.nl info@raatcoaching.nl M. 06 54201289

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.300 notarissen en 1.650 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat verschijnt maandelijks, met uitzondering van januari en augustus.
De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Martijn Rip (redacteur), Clemens van Gessel (correctie)
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Mariska Jansen, Roel Ottow, Peter Steeman, Jolanda aan de Stegge, Berdine Vos-Vegter, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Wouter Burgerhart, Bert Daemen, Sabrina Gajadhar, Bart van Gemert, Steven ten Hagen, Frits van der Kamp, Mark Jonker Roelants, Joyce Leemrijse, Hens Meengs, Anne-Marie Snel

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: Drukkerij Senefelder Misset, Doetinchem

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 116,03 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden.

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20025, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie:
Sdu Mediasales, Leroy Versteegen
telefoon: 070 378 0703
e-mail: l.versteegen@sdu.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopiëren, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Nederlandse Uitgeversverbond
Groep uitgevers voor vak en wetenschap

Op zoek naar de juiste collega?

Plaats uw vacature in Notariaat Magazine.

Sdu Adverteren

- U adverteert in het officiële orgaan van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB).
- U bereikt daarmee automatisch alle (kandidaat-)notarissen in Nederland.
- U heeft multimediale mogelijkheden d.m.v. gunstige doorplaatsing op Advocatie.nl.

Wilt u meer weten? Vraag onze media-adviseur Leroy Versteegen:
(0)70 378 0703 l.versteegen@sdu.nl

Meer informatie op **sduadverteren.nl**

Sdu oprecht de beste keuze

Opleiding Register Notarisklerk Familievermogensrecht

Gediplomeerd 'Register Notarisklerk' bij 2 afgeronde opleidingen

Onderscheid u als notarieel medewerker, verdiep uw kennis en word 'Register Notarisklerk'!

FB*N* | Juristen

Programma Familievermogensrecht

Dag 1: wo. 4 april	Capita selecta boek 1 BW en werken met het levenstestament
Dag 2: di. 24 april	Huwelijksvermogensrecht
Dag 3: do. 17 mei	Erfrecht
Dag 4: di. 26 juni	Fiscaliteiten rondom huwelijksvermogens- en erfrecht
Dag 5: di. 11 september	Notariële aspecten einde relatie 1
Dag 6: do. 27 september	Notariële aspecten einde relatie 2
Dag 7: di. 6 november	Boedelafwikkeling
Dag 8: do. 22 november	Werken met testamenten en schenkingen, schenkbelasting
Dag 9: do. 10 januari 2019	Samenwonen en diverse aspecten van personen en familierecht en estate planning: integratie fiscaal en civiel

Praktische informatie

Locatie	Prijs	Studiepunten
Utrecht	€ 3.450,- excl. btw + examengeld* € 150,-	50 PE-punten SOMN

De hoofddocenten voor de opleiding Familievermogensrecht zijn: mr. Jasper Nobel, mr. René Meyer, mr. Mariëlle Bende, mr. dr. Marcel Kremer en prof. dr. Hans Stubbé.

Met gratis toegang tot databank
VIA JURIDICA

Gediplomeerd Register Notarisklerk met twee afgeronde opleidingen!

Rondt u als medewerker twee opleidingen met succes af, dan kunt u zich als gediplomeerd 'Register Notarisklerk' laten inschrijven in het register van Stichting Opleiding Medewerkers Notariaat.

De startmomenten van de andere 9-daagse opleidingen zijn:

- Opleiding Registergoederenrecht (start juni)
- Opleiding Ondernemingsrecht (start september)

U kunt zich inschrijven of de programma's van de andere opleidingen bekijken op www.fbn.nl.

* Het examengeld is excl. btw en alleen verplicht voor diegenen die zich willen registreren als Register Notarisklerk

Register Notarisklerk SOMN

ELN
E-learning voor het notariaat

Probeer EL*N* nu één maand gratis!

Nieuw product van FB*N* Juristen: E-learning voor het notariaat

- Verdiep uw kennis op uw manier en uw moment
- 1 bericht per week met meerkeuzevraag (+/- 15 min per bericht)
- Verdien tot wel 12 studiepunten per jaar
- Geaccrediteerd door de KNB

Een jaarabonnement op EL*N* kost € 695,- excl. btw, een halfjaarabonnement € 395,- excl. btw.

FB*N* | Juristen

info@fbn.nl ▪ www.fbn.nl ▪ 088 22 22 123